VIII. évfolyam, 37. szám

1952. szeptember 10.

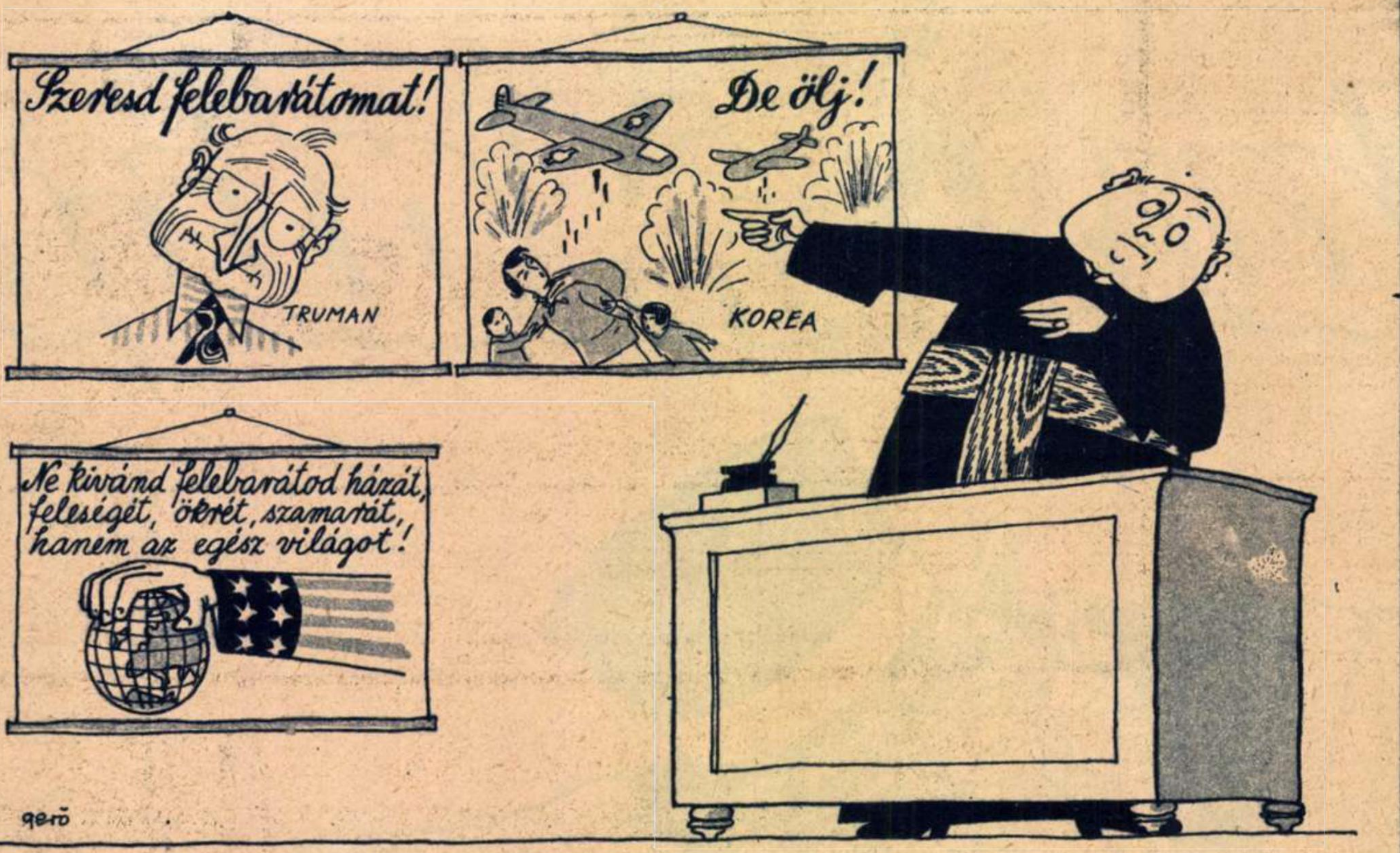
Ludas Matyi

A WALL STREET IKREI

70 fillér

A klerikális reakció is felkészült az új tanévre

— Ezek az én iskolai oktatótábláim...

Kruppnak visszaadták a vagyonát

— Disznóság! Két ezüstkanál hiányzik!

A Newyork Times szerkesztőségében

— Maga szerencsétlen, mért jön be a hivatalába siléccel?
— Úgy tudom, hogy a Szovjetunió ötödik ötéves terve fölött el fogunk siklani.

A makacs mokka

A szimpla fekete mellé három parányi kockacukrot helyeznek, úgynevezett mokkát. Leül a vendég a verőfényes terraszra, megrendeli a szimplát, egy cukrot betesz a kávéba, kettőt a zsebbe. (Retikülbe) Akadnak, akik kutyával jönnek, ezeknél más az elosztás. (Egy kávéba, egy kutyába, egy zsebbe.)

A vendég természetesenek találja ezt a cukorakciót, szívesen elfelejti, hogy hét esztendővel ezelőtt még műkávét ivott műszacharinnal.

Általános sikere van a mokka-cukornak, háziasszonyok szeretik, mert tetszetős és gazdaságos. De ne csupán dicsérettel illessük a mokkát, mert elbízza magát. Találkozunk olyan mokkával is, amely nem teljesíti a hivatását és nem olvad. Ezek a makacs mokkák.

Bejött az espressóba közismert ismerősöm Elégedetlen Elemér és szimplát rendelt. Hozták a kávét, egy kockát berakott a csészébe, a többit nem a zsebébe tette, hanem az aktatáskájába. (Különc.) Aztán szórakozottan kavargatni kezdte a kávét, abban a reményben, hogy ezzel olvadásra ingerli a cukrot. De Elemérnek pechje volt. Makacs mokkát hozott elébe a végzet. Semmiféle buzdításra nem volt hajlandó olvadni. Viaskodás kezdődött Elemér és a mokka között. Elemér a kanállal a csésze falához szorította a cukrot. A kanál elgörbült, a kávé kiloccsant. A mokka röhögött.

— Kartársnő, — mondotta Elemér zordul a kiszolgálólánynak, — ez a cukor nem olvad.

— Ne tessék vele kínlódni, — válaszolt a lány kedvesen, — rögtön hozok másik cukrot.

És hozott három új mokkát.

De Elemér, mint jellemes ember, nem adta fel a küzdelmet. A frissen érkezett cukrokat berakta az aktatáskába és tovább nyomogatta, préselte, fojtogatta a makacs mokkát. Negyedóra múlva kiemelte a cukrot a kihűlt kávéból. A mokkát alig viselték meg a viszontagságok. Piciny horpadások mutatták az oldalán a küzdelem nyomait, de egyébként töretlen formában állta a harcot. És röhögött.

Elégedetlen Elemér kirobbant:

— Hallatlan! Ilyesmi is csak nálunk fordul elő!

Nosztalgiával tette hozzá:

— Emlékszel, hogy a melasz milyen könnyen feloldódott?!

(stella)

LÉGY MA FIGYELMESEBB

Írta: Szép Ernő

A söntésben, ahová ma egy pikkoló sör irányában betámolyogtam, ott a falon új feliratot láttam, hogy azt mondja:

LÉGY MA FIGYELMESEBB A VENDÉGGEL, MINT TEGNAP!

Tegnap is itt voltam az ebéd előtti pikkoló söröm kortyolni, három nap előtt is: nem tapasztaltam, hogy a csapos ma figyelmesebb lett volna, mint tegnap volt, vagy mint három nappal ezelőtt. Semmi panaszom nem lehet a csapos elvtárs ellen, rögtön mérte nekem a pikkoló sörömet, amint rám került a sor, persze nem adta ide azonnal, mert az a sör csupa hab, meg kell várni, míg az a hab leszáll, azalatt másoknak engedi a csapból a sört (mert a kánikulában dugig teli mindig a söntés), mikor azután a sok hab leszállott, még egy kis sört rácsapol a csapos, úgy adja aztán ide, olyan figyelmesen, amilyen figyelmesen csak lehet abban a sietségben.

Hogy lehetne ő figyelmesebb ma, mint tegnap?

De mondjuk szót akar a falra pingált felhívásnak fogadni; nem tehetem föl erről a jóarcú emberről, hogy ne igyekezne a legtökéletesebb, tehát a legfigyelmesebb csapos lenni. S mihelyt szűnik majd ez a kánikulai ostrom, és többet törődhet egy vendégével, avval fogja talán kezdeni a nagyobb figyelmességet, hogy még több sört loccsant a pikkoló sörhöz, hogy színültig teljék a pohár.

A legközelebbi lépése az lesz a csaposnak, hogy megkérdi mosolyogva, hogy vagyok?

Másnap avval hizeleg, hogy milyen „jól nézek ki".

Legközelebb szemembe mondja, hogy szép fiú vagyok, bizonyára sok sikerem volt a nőknél.

Azután utána jár annak, hogy ki vagyok én, és gratulálni fog a Ludas Matyiban megjelent szatírámhoz.

Mivel fog még figyelmeskedni?

Megnézi a körmeimet, a körömalatti holdakból megjósolja, hogy sokáig fogok élni.

A maga körmével lecsípi a vállamra ragadt pihét.

Öleléssel, csókkal fogad.

Ölben visz haza.

Nem. Dehogy megy ilyen szörnyű meszire. Csak tréfáltam. Kedves csapos és kedves pincér, csak olyan figyelmesek legyetek mindig, hogy a vendégeknek kellemes legyen, mert a túlzásba vitt figyelem már egyenest figyelmetlenség.

Ujabb megállapodás az Atlanti-szerződés keretében

(Dán kikötőkben német és USA-matrózok garázdálkodnak.)

— Egyezzünk meg Teddy! Aki a baloldali járdán jön, azt te pofozod meg, aki a jobboldalin, azt én.
— Oké!

XII. Pius újabb tőkeérdekeltséget vállalt Nyugaton

Az élelmes halász.

Kitermelték a fejem

Egyedül borotválkozom. Ez azért nem helyes, mert gyakran megvágom magam. Hosszú ideig tűrtem ezt az önkínzást, mert bíztam kézügyességemben, tanulékonyságómban és abban, hogy előbb-utóbb mégis sikerül felfedeznem egy olyan pengét, mely nem tőből tépi, hanem tőből metszi szakállamat. Nagy erőforrás a remény, de a legbőségesebb forrás is elapad, ha kizárólag huszár pengével táplálják. Ilyen előzmények után került sor az önkritikára, azaz elmentem egy fodrász szövetkezetbe. A szövetkezet dolgozói, mint minden új fiút, engem is kedvesen fogadtak. Egy bátor fellépésű, biztos mosolyú fiatalember kezei közé kerültem.

— Borotválás — mondtam zavartan, mert nem tudom, döntött-e már az Akadémia a borotválás és beretválás körül felmerült nyelvészeti vitában.

— A hajat ne termeljük rövidebbre? — hangzott a szakszerű kérdés.

— Termelje — feleltem röviden, mert tanulékony vagyok.

— Villamos energiával, vagy kézi erővel óhajtja, elvtársam?

— Ollóval!

— Teljesen learassuk, vagy hagyjunk valami őszi tarlót?

— Legalább a hajhagymáimat hagyja meg, hogy ősszel is teremjen valami... azaz... izé... csak keveset vágjon az aljából és a hosszából.

Szót fogadott. Ollója már éhesen csattogott fülem körül. Az elvtárs szorgalmasan termelt, közben a régi világ borbélyainak rossz szokása szerint faggatni kezdett. De még a faggatásban is hű maradt sajátságos nyelvezetéhez, mert azt az egyszerű kérdést, hogy mivel foglalkozom, így tette fel:

— A termelés melyik szektorában van foglalkoztatva, elvtársam?

— Író vagyok — dünnyögtem, szemem előtt lepergő hajam függönye mögött.

— A... Tehát a kultúra harcosa?... Szesszel, vagy vízzel?

Az utóbbi kérdés már a hajmosásra vonatkozott. Megegyeztünk, a szeszben és miközben lázas igyekezettel dörzsölte, gyurta, dagasztotta fejbőrömet, megkérdezte: — Túlteljesítsem a masszázst, vagy elégséges a norma?

Most már csak a boro... azaz beretválás volt hátra. Ez is lezajlott néhány perc alatt. A fésülésnél még felvetette a javaslatot: válasszak, mélyszántást óhajtok-e, vagy csak laza talajforgatást? A mélyszántást választottam, mire egy hosszú fogú sűrűfésűvel jól lesimította a hajam, majd letörölte verejtékes homlokom, aztán diadalmasan közölte: Selejtmentes! Kész!

— Mivel tartozom?

— Azonnal kiértékeljük! Volt egy hajvágás, mosás, bedörzsölés, beretválás... hangja fokozatosan csendes mormolásba halkult, majd kivágta: Kassza! Beszolgáltatás 14 és fél mázsa!

A pénztárnál eleget tettem beszolgáltatási kötelezettségemnek, kifizettem 14 forint ötvenet, fejembe nyomtam az időközben két számmal kitágult kalapomat. A viszontlátásra — köszöntem szerényen.

— Viszontlátásra! Legyen máskor is szerencsém! Mindig szívesen állok szo... szocialista segítségére...

— Köszönöm — hebegtem megrendülve.

De a fiatalember tovább harsogott:

— És ha meg volt termelékenységünkkel elégedve, úgy adja át tapasztalatait ismerőseinek is.

Hát íme, átadtam tapasztalataimat. Cserébe csak azt kérem, ha tud valaki egy jó címet, ahol magyarul borotválnak, kérem közölje velem.

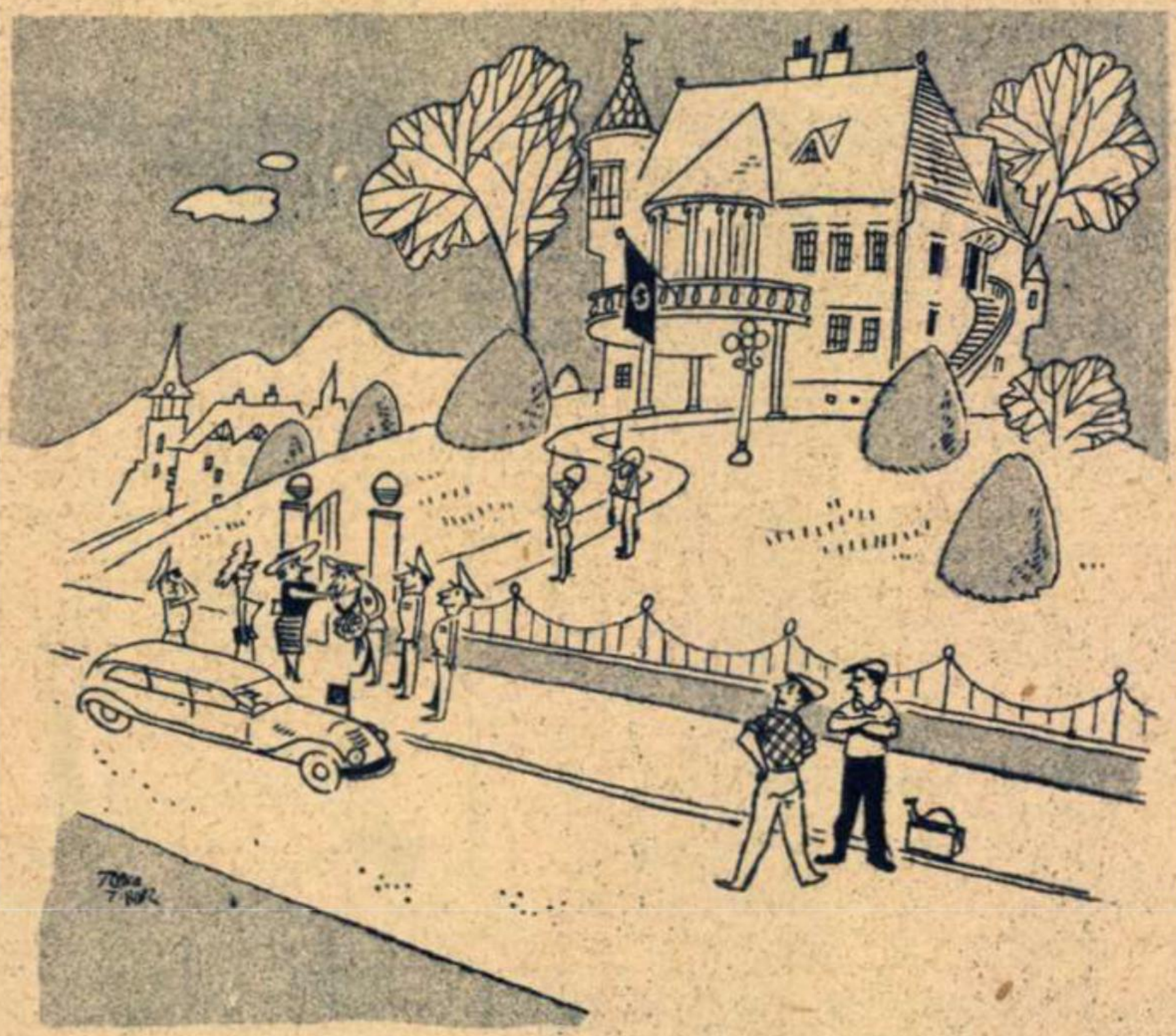
Szinetár György

EISENHOWER BESZÉDE UTÁN

Az amerikai katona kellemetlen érzése Nyugateurópában.

Ribbentrop családja visszakapta a villáját

I. munkás: Érdekes... 1945-ben elvették tőlük, mert Ribbentrop fasiszta gyilkos volt... Most mért adják vissza?
II. munkás: Ugyanazért.

VALAKI KÖZBESZÓL

— Bocsánat, miszter Eisenhower, de ez tiszta plágium!

Hogyan gyullad a vizes fáklya?

Csabaival 1932. júniusában találkoztam utoljára. Akkor egyszerre buktunk meg kémiából. A következő évben én kimaradtam, őt is kicsapták és így elsodort bennünket egymástól a sors és az igazgatói megrovás.

És most, ezen a verőfényes nyárvégi délelőttön egyszerre csak belebotlottam a balatonföldvári mólón. Összehúzott szemmel állt egy plakát előtt és mereven nézte.

— Szervusz, Csiga! — csaptam a vállára. — Ezer éve nem láttalak! Hogy vagy, mit csinálsz, csuda jó színben vagy...

Rámnézett és örömteli köszöntésemet a következő semmitmondó mondattal hűtötte le:

— Hogy gyujtasz meg egy fáklyát, ha nyakig ülsz a vízben?

Színpadias mozdulattal a plakátra mutatott, amit eddig tanulmányozott. A plakáton felül a következő szöveg állt: „Ha fáklyajelet látsz, bajbajutott embertársad kér segítséget!" A feliratot szép kép illusztrálta, elöl hatalmas fáklyát tartó kéz, háttérben hullámzó, viharos vízen felborult csónak, amelybe ketten kapaszkodnak: egy nő és egy férfi. A férfi csak egyik kezével fogja a csónakot, a másikkal lángoló fáklyát tart magasra.

— Egy hete üdülök Földváron — mondta síri hangon Csabai — azóta nem hagy nyugodni ez a plakát. Tudom azt, hogy nagyon helyesen minden csónaknak ilyen fáklyát kell magával vinnie. De hogy lehet meggyújtani a fáklyát, ha az ember belefordul a vízbe?

Másnap, a strandon találkoztam Csabaival. Gyorsan elmondta, hogy szerinte a fáklyát nem lehet meggyújtani, mert ha felfordul a csónak, minden úgyis beleesik a vízbe és elsüllyed. A fáklya is!

— A fáklyát szorosan tartja a kezében az ember, akkor nem süllyed el! — ellenkeztem.

— De vizes lesz!

— Magasra tartja, akkor nem lesz vizes!

— De a gyufa lesz vizes! Vizes gyufa nem gyullad!

Ebben igaza van. Hosszasan találgattuk a lehetséges megoldásokat, de minden út zsákutcába vezetett. Ekkor már engem is egészen letepert a plakát. A legkellemesebb napozás, fürdés, úszás közben hirtelen megjelent lelki szemeim előtt a kérdés: hogyan gyújtja meg vízben a fáklyát, ha elázott a gyufa? Éjtszaka hirtelen arra ébredtem, hogy Csabai áll előttem, kezében tíz-tizenöt fáklya és gúnyos mosolylyal mondja: „Teljesen nedves, tehát mindjárt meggyújtom!"

Akkor, a negyedik napon szerencsére néhányunkat elvittek vitorlázni. Csabai is ott volt. Mindketten egyszerre nyúltunk a fáklyához. Bádogdobozban volt.

— Tehát nem lesz vizes! — mondtam diadalmasan.

— De a gyufa vizes lesz! — szögezte le és kiemelte a fáklyát a bádogdobozból. — Tessék! Ki kell venned ahhoz, hogy meggyújthasd és akkor a viharos vízben kotorászhatsz zsebedben az elázott gyufa után!

— Minek ehhez gyufa? — szólt közbe a vitorlás vezetője. — Megrántja rajta azt a zsinórt és a rántástól meggyullad! Olyan vegyi anyag van benne, amely ütődésre gyullad! Ezt minden gyerek tudja!

Egymásranéztünk Csabaival. Nem szóltunk semmit, de tudom, hogy mindketten egyet gondoltunk:

Nem kellett volna 1932-ben megbukni kémiából!

Vajda Albert.

Az író gyermekei

— Öcsi, mesélt neked apu?
— Igen.
— Milyen volt a mese?
— Elég sematikus.

A lillafüredi Palotaszállóban

— Pardon, ebben az épületben valahol karikatúrakiállítás van, nem tetszik tudni, hogy hová dugták el??

A „fusizó"

Nem díszítő jelző biz ez,
S címnek se megtisztelő:
Oly ember a fusizó, ki
Rossz példával jár elől.

Szándékosan félreérti
A jelszót, mely ott honol
A gyár falán: — „Tied a gyár,
S önmagadnak dolgozol!"

Ő valóban kisajátít
Időt, műszert, anyagot
S öncéljára fuserálgat,
Mert ebben szakavatott.

Mutyizik a fusizó és
Titkon, csendben fúr, farag.
Kéz alatt jut forgalomba
Gyártmánya, vagy húsz darab!

A fusizó ott virágzik,
Ott nyílik ki a szeme,
Ahol szende szemeit a
Művezető hunyja be.

Hol laza az ellenőrzés,
S hiányzik az ellenőr,
A fusizó tehetsége
Eget kér és zsebre tör.

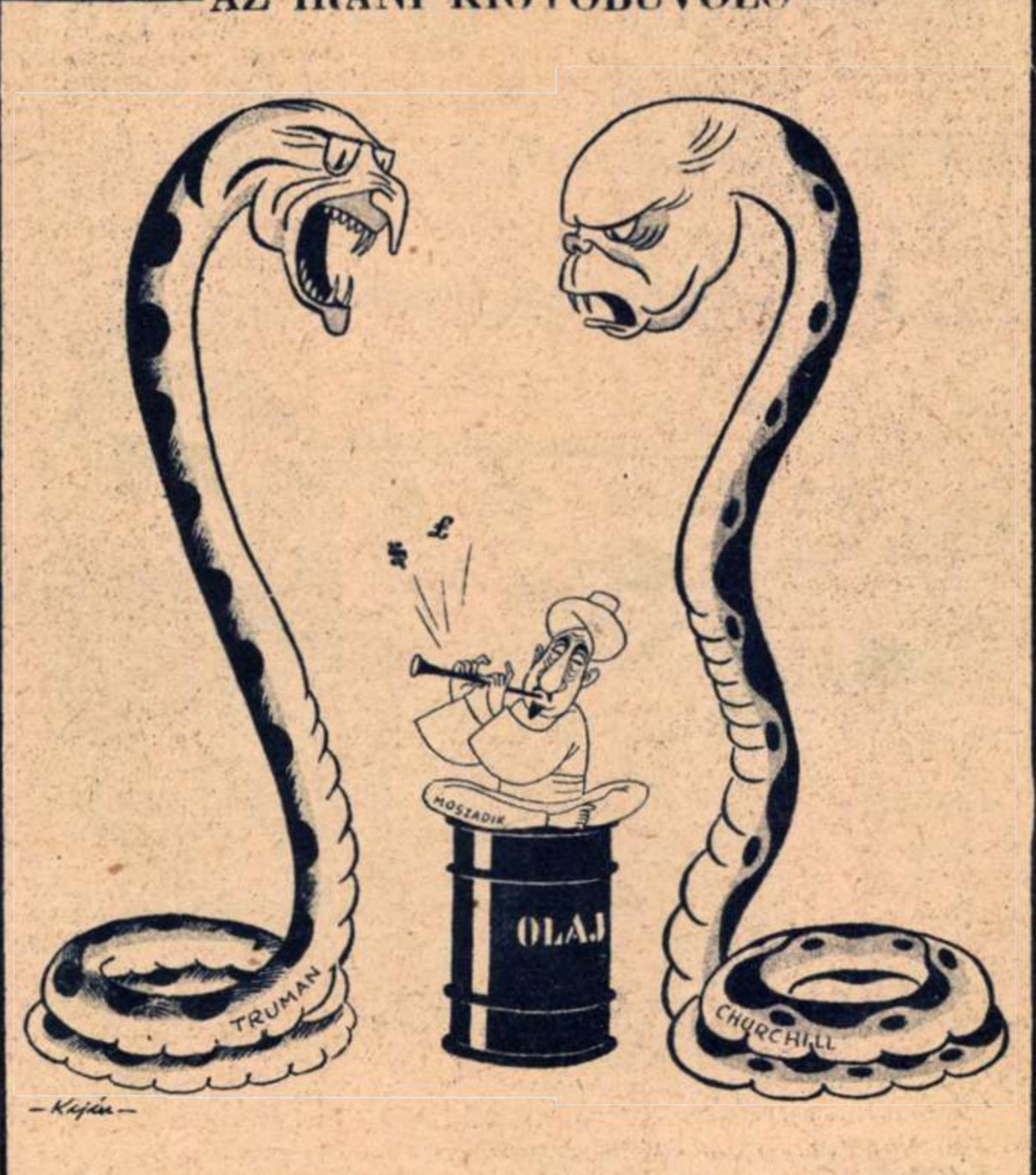
Persze, egyszer csak lekapják,
Addig-addig mutyizik,
Akkor aztán készül róla
Gúnyos rajz és fali cikk.

Gyártmányait, mellyel szépen
Önzsebére dolgozott,
Elrettentő példaképpen
Kiállítják itt meg ott.

Fusizó a pellengéren
Nem mondja már, hogy szüret!
Belátja, hogy nagy szégyen az
Elfuserált becsület!

K. TÓTH LENKE

AZ IRÁNI KÍGYÓBŰVÖLŐ

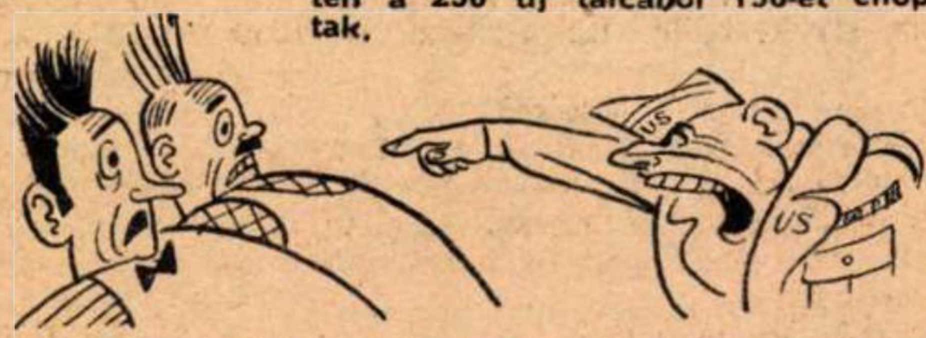
Bányásznap

— Felvesszük ellenetek a harcot!

Bristoli automatabüffé

Bristol angliai városban megnyílt egy új automatabüffé. Az első héten a 250 új tálcából 150-et elloptak.

Automatabüffés: Jaj nekem! Megint eltűnt tíz tálca!

Pincér (angol hidegvérrel): Az összesen kétszáznegyvenhat. Négy még van.

Automatabüffés: Kétségbeejtő! Most mit csináljunk?

Pincér: Vegyünk új tálcákat!

Automatabüffés: De mit csinálunk, ha azokat is ellopják?

Pincér: Megint veszünk újakat! Addig, amíg a pénzből és a boltok tálcakészletéből futja. Aztán bezárjuk a boltot!

Automatabüffés: De nem addig van az! Ez disznóság! Felháborító! Gaz tolvajok! A fene egye meg őket! Piszok csirkefogók! Aljas fráterek!

Amerikai őrmester: Micsoda! Maga gyalázza az amerikai hadsereget?

Automatabüffés: De kérem, én egy szót se szóltam az amerikai hadseregről! Miből tetszik gondolni, hogy az amerikai hadseregről beszélek?!

Amerikai őrmester: Bizonyítékaim vannak! Láttam a tálcáit a kaszárnyánkban!

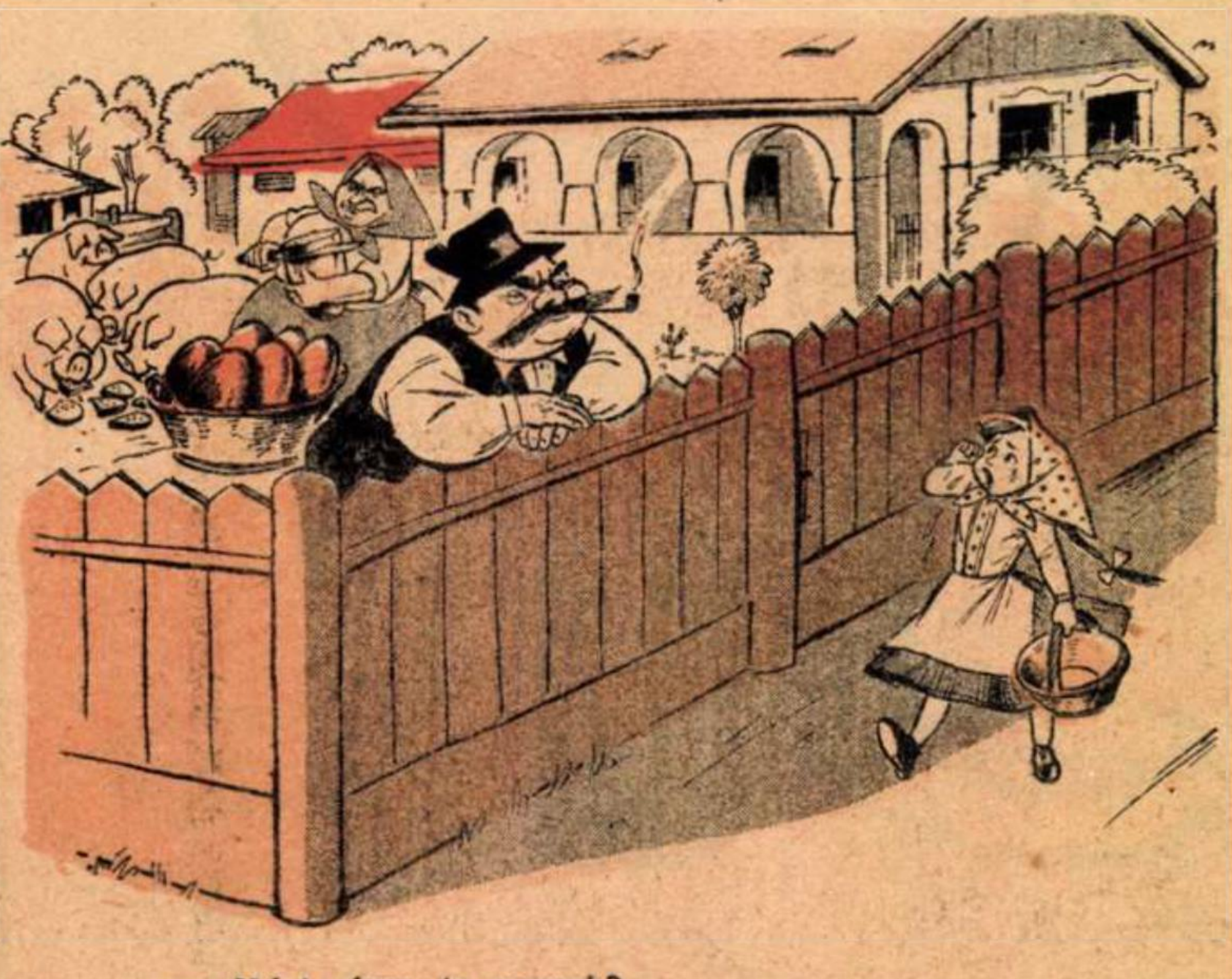
Sorstársak

A Kínai Népköztársaság állami tulajdonba vette a sanghaji angol hajógyárakat.

Uncle Sam: Helló John, itt vagyok! Nos, kirúgták végre magát is?

Zsíros gazda jó szíve

— **Mért sírsz, te gyerek?**
— **Már nem kaptam kenyeret a péknél.**
— **Ejnye, ha nekem volna, de szívesen adnék neked...**

Darvas Szilárd:

BAJNOKOK AZ ÜDÜLŐBEN

Az üdülőben, ahová testi gondozásom végett vonultam be, legeslegelébb egy excentrikus külsejű nyaralótársam vonta magára figyelmemet. Hosszú, meghatározhatatlan korú férfiú volt, amiben még nem lett volna semmi feltűnő, de állán olyasfajta szakáll virult, amit csak a különleges szőrzetek boltjában szerezhetett be. Körülbelül úgy festett, mint Grant kapitány és egy kezdő remete keveréke s szemeiben olyan szomorúság tükröződött, mintha a szakállt valami ragályos betegség folytán kapta volna el valakitől s most élete végéig viselnie kellene.

Grant kapitányról csakhamar kiderült, hogy titkos ping-pong bajnok, ez a szenvedély szinte az asztalhoz szegezte. Annál inkább, mert bennem igen jó médiumra talált, reggeltől estig vertük a kis kaucsuklabdát s kölcsönösen el voltunk ragadtatva egymás testi ügyességétől. A kapitány hosszú lábain izgatottan táncolt az asztal előtt s arckifejezése a játék menete szerint változott. Ha sikeresen adott vissza egy labdát, remetearca úgy kiderült, mintha már végzett volna az aznapi miatyánkokkal, ha viszont mellévert, a bánat rögtön visszaült tekintetének még ki sem hűlt helyére.

Rövidesen úgy éreztük, hogy tudásunkat ki kell vinni a nagy nyilvánosság elé, épp ezért az üdülő vezetőségével egyetértésben nagy házi pingpongbajnokságot rendeztünk. Grant, a szakállas, egyszerű kapitányból csapatkapitánnyá lépett elő s huncutkásan vágott felém szemével, amely huncutka persze beleveszett a túlsúlyban levő mélabúba, könnyedén jegyezte meg:

— Azt hiszem, vannak némi esélyeink...

Határozott fellépésünk folytán akkor már az egész üdülő egyetértett abban, hogy az elsőség csak a kapitány és köztem dőlhet el. Szinte percenként fogadtak a szaktársak, akik a díj gyanánt kitűzött alkalmi torta áldásaiban nagylelkűségünk folytán kívántak részesedni. A kapitány azonban ilyenkor szakállát simogatva a távolba meredt s a tengeri viharok közepette szerzett nagyothallásának adta bizonyítékát.

Ezek után megkezdődött a tizennégy főre szaporodott résztvevők tornája. Elsőnek persze a kapitány játszott, szinte bocsánatot kérve könyörgő tekintetével azért a lenyűgöző tudásért, amellyel percek alatt mindenkit lelovagol majd. Én magam is kényelmetlenül éreztem magam, mert nem szeretem a könnyű sikereket s restellek nálam gyengébbet megverni, viszont aki erősebb nálam, az engem ver meg, ennélfogva mihelyt megverek egy nálam erősebbet, rögtön kiderül, hogy gyengébb, különben nem tudtam volna megverni.

A kapitány tehát játszani kezdett egy ismeretlen fiatalemberrel, aki pillanatok alatt úgy pozdorjává verte, hogy csak úgy füstölt a szakálla. Az első meglepetés után a közönség — a kapitány középkori külsejére való tekintettel — még hajlandó volt csodának minősíteni a dolgot, de mikor a bajnokjelölt egymásután három játszmát vesztett el, tekintélye halálos sebet kapott. Jómagam is csak addig tartottam a presztízsemet, míg játszani nem kezdtem, s teljesen a kapitánnyal egyenrangú ellenfélnek mutatkoztam. Úgy vertek minket, mint a répát, először a férfiak, azután a nők és gyerekek s tehetségtelenségünk híre csakhamar a szomszéd üdülőket is bejárta. Messze földről zarándokoltak el a nyaralók a szakállas kapitányhoz és hozzám, olyanok, akik még az életben nem nyertek a ping-pong-ban és most nem akarták a jó alkalmat elszalasztani. Valamennyien megelégedetten távoztak, a tönkrevert remete áldásától kísérve.

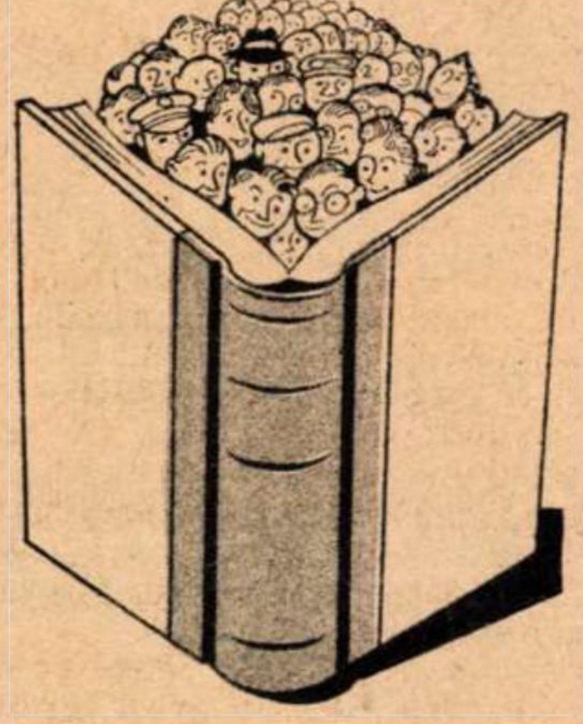
Szinte akadálytalanul lettünk utolsók az általunk rendezett házibajnokságban s mindenkitől elfeledve haltunk meg. Itt mutatkozott meg azután a kapitány egész lelki nagysága. Kezét vállamra téve, a lehető legbüszkébben jegyezte meg:

— Nincs mit szégyenkeznünk. Ilyen erős mezőnyben utolsónak lenni, felér egy győzelemmel...

Nyaralásomat hivatalos ügyeim miatt félbe kellett szakítanom. Elutazásom napján értesültem, hogy a kapitány sakkbajnokságot szervez. Tőle magától hallottam s mikor megtudta, hogy mennem kell, sajnálkozva mondta:

— Kár... Azt hiszem, lennének némi esélyeink!

Igazat adtam neki s szívből irigyeltem, amiért sakkjátékosi tehetségtelenségének híre immáron nélkülem járja be a Balaton környékét...

— Az én toto-szelvényem nyert!

GYÜMÖLCSTERMŐ CSERJÉK

Írta: Arkadij Vasziljev

Az ajtón ez állt: A. N. Koskin, az ifjúsági szépirodalom szerkesztője. Bátortalanul kopogtam.

— Szabad! — hangzott belülről.

Negyven év körüli férfi fogadott, az illemszabályok előírásait a legmesszebbmenően betartva barátságosan kezetrázott velem, barátságosan rám mosolygott és barátságosan hellyel kínált.

— Új szerző? Örvendek. Mit írt? Az egészen kicsik számára? Még jobb. Számukra nagyon kevesen írnak; valami ismeretlen okból mindenki csak a felnőtteknek akar írni. Mese? Hagyja itt. Magam fogom elolvasni. Nálam nem fekszik egy kézirat. Ma, ugyebár elseje van. Hívjon fel tizedikén három órakor...

Az utcán sötét volt, számomra azonban sütött a nap. A szerkesztőn járt az eszem: milyen rokonszenves, kellemes ember! Szerettem volna meglepni valami kedvességgel. Fantáziámat szabadjára eresztettem. Tegyük fel, hogy most nyár van és nem tél. Megyek a folyóparton és egyszerre csak egy kiáltást hallok: „Megfúl!" „Ki fúl meg?" „Koskin elvtárs!" Letépem magamról a kabátot és belevetem magam a vízbe. Aztán kint vagyunk a parton és Koskin hálásan rázza a kezem.

Fantáziám szorgalmasan dolgozik. Koskin nem felejt. Néhány pillanatra van már csak szükségem s már látom, amint egy vastag frissen készült könyvet szorongatok, melyen arany betűkkel áll a nevem...

Kilenc napig úgy éltem, mint akit megbűvöltek, a tizedik napon pedig alig bírtam magammal. Mikor reggel beretválkozni kezdtem, hosszú ideig nem tudtam rájönni, miért nem habzik a szappanom. Csak később derült ki, hogy a pamacsot a joghurtos üvegbe mártogattam.

És végre eljött a három óra.

— Itt Koskin — hangzott a vonal túlsó feléről. — Áh, ön az! Sajnos egyelőre nem nyilatkozhatom. A kézirat a lektornál van.

— És ön elolvasta már? — kérdeztem bátortalanul. — Milyennek találja?

— Egyelőre nem nyilatkozhatom. A kézirat a lektornál van.

— Talán mégis... legalább valamit...

— Sajnálom. Hívjon fel huszadikán háromkor.

Van egy asztali naptáram. Nézzék meg: mennyi köröcske van benne! És mind ugyanazokon a napokon: tizedikén, huszadikán, harmincadikán. Koskinnal folytatott telefonbeszélgetéseim kimutatása ez. Végülis felkerestem. Ezúttal nem jött elém, fel sem állt asztalától.

— Most megbeszélhetjük, miért nem használható az írása... — mondta. — A kézirattal kapcsolatban éppen a napokban tárgyaltam egy bokrosnövény szakértővel...

— Bokrosnövény... Mi köze ennek az én mesémhez? Az arról szól, hogy a gyerekek...

— Az mellékes. Hősei szednek málnát az erdőben, vagy nem?

— Szednek.

— Hát akkor mit vitatkozik. Maga egyáltalán nem írt arról, hogyan nő a málna. Nem írta meg, hogy bár silányabb minőségű földben is kitűnően terem, az enyhén homokos és agyagos föld, különösen, ha trágyázással párosul, nagyban fokozza gyümölcshozamát, nem írta meg, hogy a nagyobb terméseredmény érdekében ajánlatos őszkor trágyázni, kapálás után...

Hallgattam, hallgattam és időnként Koskinra emeltem szemem. Ő féloldalt ült, lassan tagolta a szavakat s közben az ablakra nézett. Az ablakon át csak egy kis darab téli eget lehetett látni. Nem tudom miért jutott hirtelen az az eszembe, hogy Koskin nem negyven, hanem sokkal több éves — hatvan is.

— De egyéb bajok is vannak. Például csillagászati téren.

— Csillagászati téren? Az én történetem...

— Mellékes. Kéziratának két hőse, azt hiszem Mitya és Petya, a napnyugtát figyelik.

— Inkább csodálják!

— Mit vitatkozik? Nem fejezte ki magát pontosan és nem is fejezhette ki, mert nincs tisztában az égitestek mozgásával. A hatvanharmadik oldalon azt mondja: Mikor Mitya és Petya kiléptek a vonatból, a nap már lebukott. Először is: a nap nem lebukik, hanem lenyugszik; csak a betörők buknak le. Másodszor: magam is utazom azzal a vonattal, amelyről ír. Húsz óra harminckilenc perckor érkezik Klescsovkába. Megjelölte a napot is: május 28... Nos, május huszonnyolcadikán a nap 20 óra 40 perckor nyugodott le. Egy teljes perccel tévedett.

— Talán késése volt.

— Minek? A napnak?

— A vonatnak.

— Az nem tipikus jelenség, tehát nem is való regénybe...

— Mit tegyek? — kérdeztem fátyolozott hangon.

— A gyerekek így nem érthetik meg. Javítsa ki mindezt, akkor majd megnézzük.

Megpróbáltam megvédeni elsőszülöttemet. Bizonygattam, hogy van benne romantika és hogy úgy érzem sikerült egy olyan fiút teremtenem...

— Nem számít — vágott szavamba — így nem jó. A gyerekek számára felelősségteljesen kell írni. Nem ismeri a szakmát.

Bocsássák meg, de amikor elhagytam Koskin szobáját, arra gondoltam, hogy mit tennék, ha fuldokolna és — semmi kedvet sem éreztem, hogy tönkretegyem a ruhámat miatta. A mentőövet persze utána dobnám, de vízbeugrásról szó sem lehet...

Három hónap mulva kéziratom megháromszorozódott. Nem volt könnyű mesémet különböző brosurákból vett mezőgazdasági és egyéb tudományos részekkel kibővíteni. Más talán abbahagyta volna az egészet, dehát nekem ez volt az első művem, és őszintén szólva, nagyon szerettem volna nyomtatásban látni. Míg dolgoztam, állandóan magam fölött éreztem Koskin alakját és állandóan közbeszólt: „Ezt miért nem fejti ki részletesebben?"

Mikor átvette a kéziratcsomót, borúsan rázta a fejét:

— Elég súlyos! Meg kell majd kurtítani.

Egy hónap mulva ezzel a felkiáltással fogadott:

— Igazam volt! Meg kell rövidíteni az egészet! Üljön le. A következőt fogjuk csinálni: mindazt, ami a gyerekek kirándulására vonatkozik, kihagyjuk.

— Dehiszen ez a lényege az egésznek!

— Mellékes! Az éjszakai erdőutat ugyancsak kihagyjuk!

— De akkor elvész a romantika!

— Mellékes. De a málnákról szóló rész bennmarad. Ez a rész igazán kitűnően sikerült magának: „A málna a gyümölcstermő cserjék családjába tartozik. A málnát nyers állapotán kívül még mint málnaszörpöt, lekvárt és bort is lehet élvezni." Megjegyzem ezt a bort kihúzzuk. Ez pedagógiailag helytelen. Egészen ügyes kis könyv lesz ez a málnáról. Persze hiányosságai még vannak. Nem beszél például semmit a málna gyógyító hatásairól. Ezen azonban könnyű segíteni. Van azonban egy nagyobb hibája. Nem fejezi ki magát elég pontosan, elég világosan, ilyeneket ír például: „A ragadós levélkékben a tavasz illatozott." Honnan tudja, hogyan illatozik a tavasz és illatozik-e egyáltalán? Miért levélkék és nem levelek? Ez fölösleges gügyörészés. Alapjaiban már jó, dehát még beszélünk róla. Hívjon fel harmincadikán háromkor...

*

Az első elemisták, akik számára a mesét írtam, már középiskolába járnak. Kéziratomat már csaknem elfelejtettem. Tegnap azonban levelet kaptam, melyben arra kérnek, hogy keressem fel őket a kiadóban. Másnap kopogtam az ajtón, melyen ez állt: Olga Petrovna Szolovjev, az ifjúsági szépirodalom szerkesztője.

Olga Petrovna röviden közölte velem:

— Koskin íróasztalában két kéziratot találtam magától. Az egyik egy mese, a másik — egy málnatermesztésről szóló brosúra. A mese jó. Kiadjuk. Hanem ez a málna dolog, ez nem hozzánk tartozik. Vigye talán a mezőgazdasági könyvkiadóhoz.

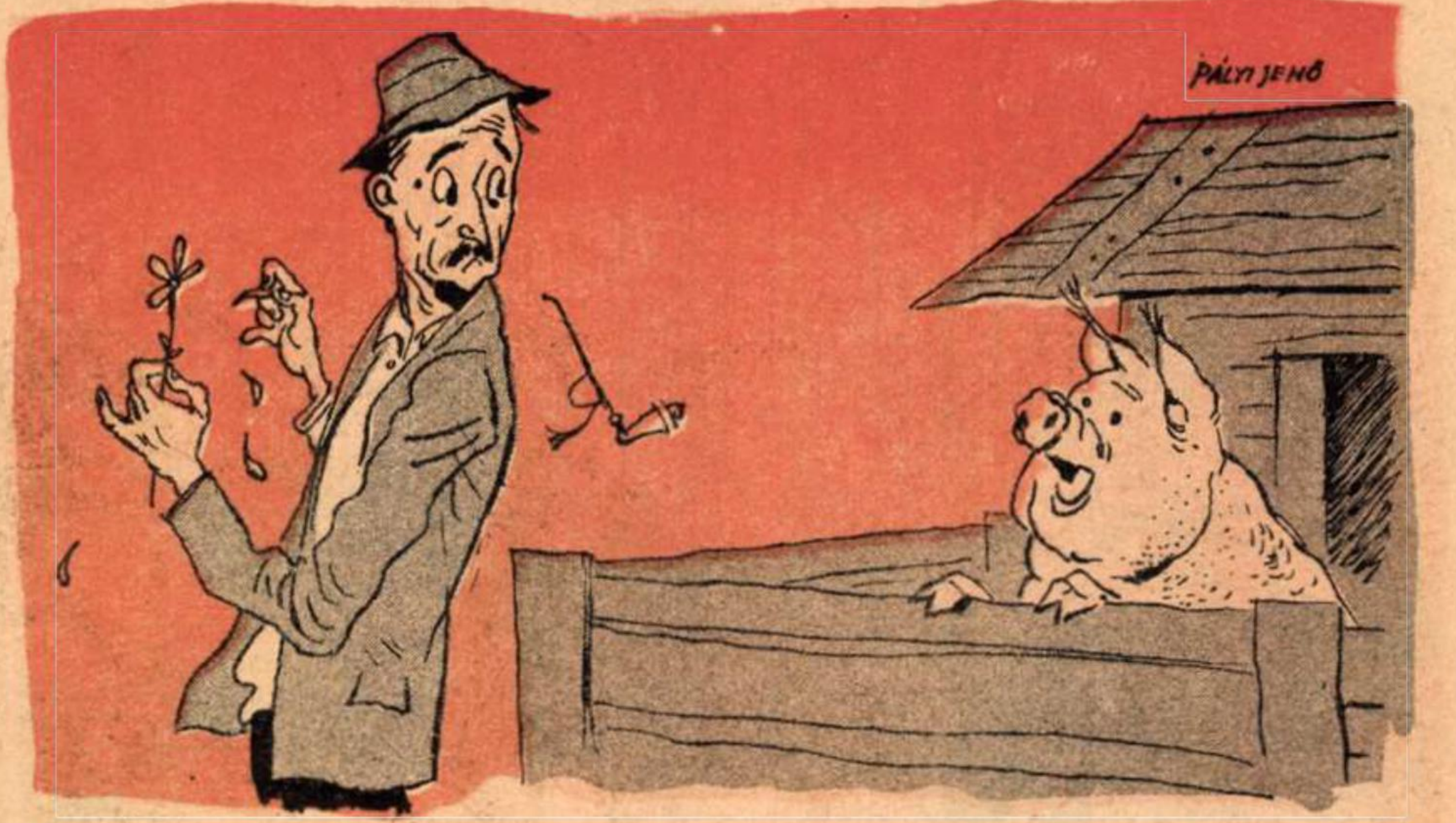
— És hol van Koskin? — kérdeztem dadogva az örömtől.

— Úgy tudom, a „Gombák és Erdei Termékek" vállalatnál dolgozik, mint a szárított gombaosztály vezetője. Számára ez igen kitűnő hely.

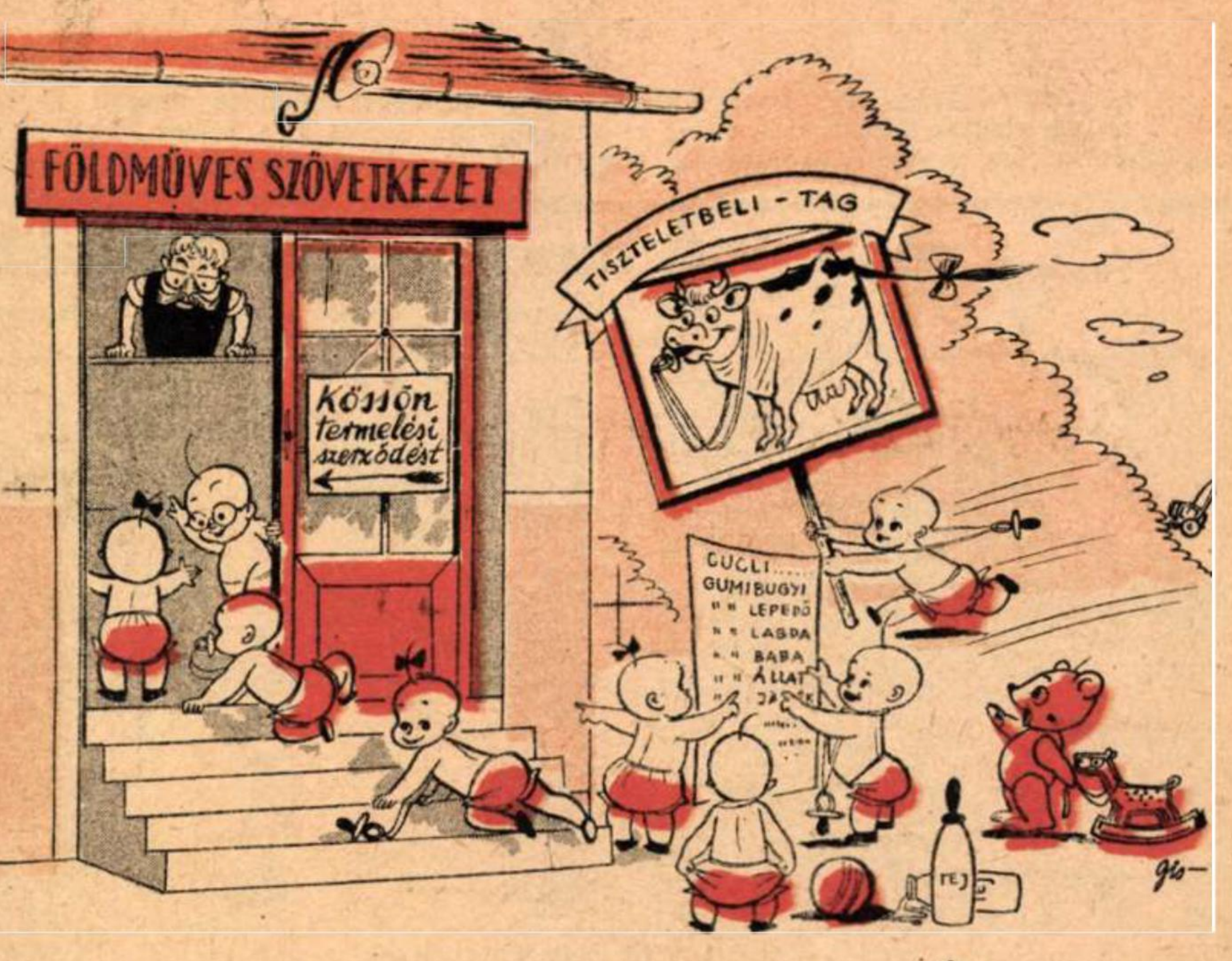
Egy szavam sem volt ellene.

(Fordította: Hosszú Ferenc)

Ki tudja ezt szó nélkül megállni?

— Mondja gazdám, maga szerelmes?
— Szerelmes a hét istennyila.
— Hát akkor mért tépelődik ahelyett, hogy beadna engem?

A legifijabbak türelmetlenül várják, hogy minél több termelési szerződést kössenek gumipitypangra.

Répából dohány

(A termelők a cukorrépa mázsájáért 2 kiló cukrot és 6 forintot kapnak.)

— Maga mire köt termelési szerződést, Pista bácsi?
— Cukorrépára, mert abból sok dohány lesz.

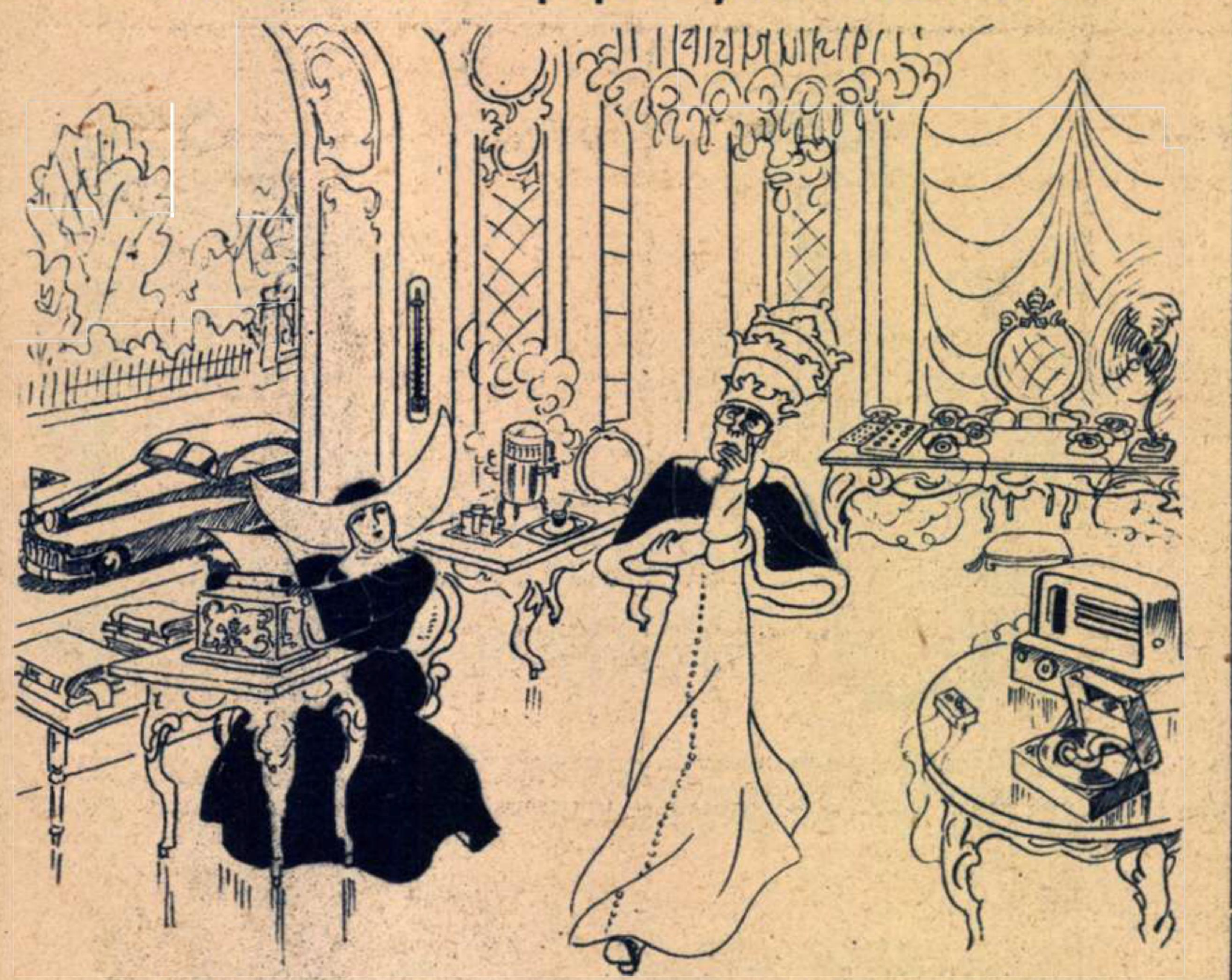
Egyszerű történet a kétlaki bányászról

Hétfőn: — Kedden: — Szerdán: — Csütörtökön: — Pénteken: — Szombaton: — Vasárnap:

Bányász. — Hazautazik. — Kapál. — Beteg. — Visszautazik. — Bányász. — Nem érti, hogy miért keres keveset?

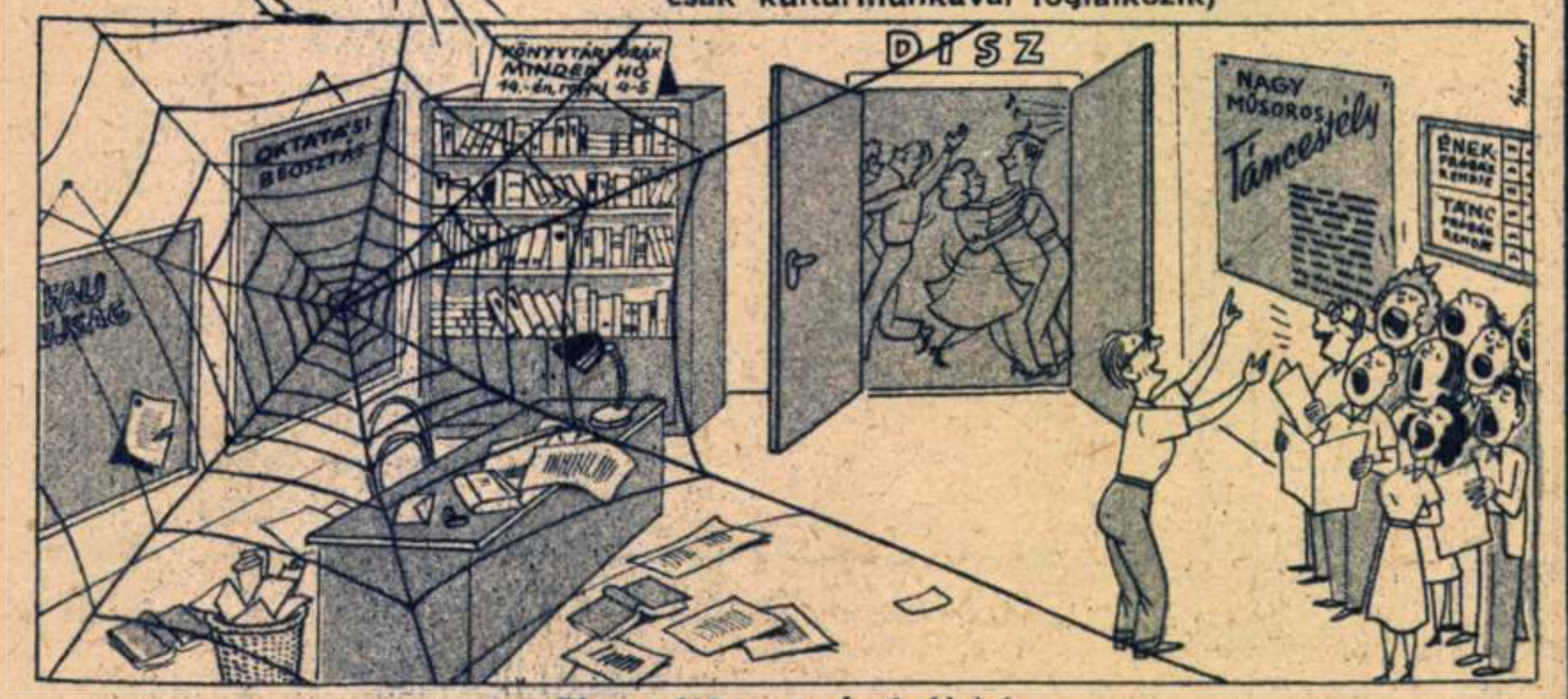
Illusztráció a pápa nyilatkozatához

— ...szóval írja csak kedves nővér... „a technika fejlődése megöli az egyént és..." — de mielőtt tovább írja, zárja el a kávéfőzőt, nyissa ki a rádiót, rakja el a gramofont és szóljon a gépkocsivezetőnek, hogy mindjárt szükségem lesz az autómra...

A madár a mi fiainkhoz

(Sok DISZ-szervezet minden más munkát elhanyagolva csak kultúrmunkával foglalkozik)

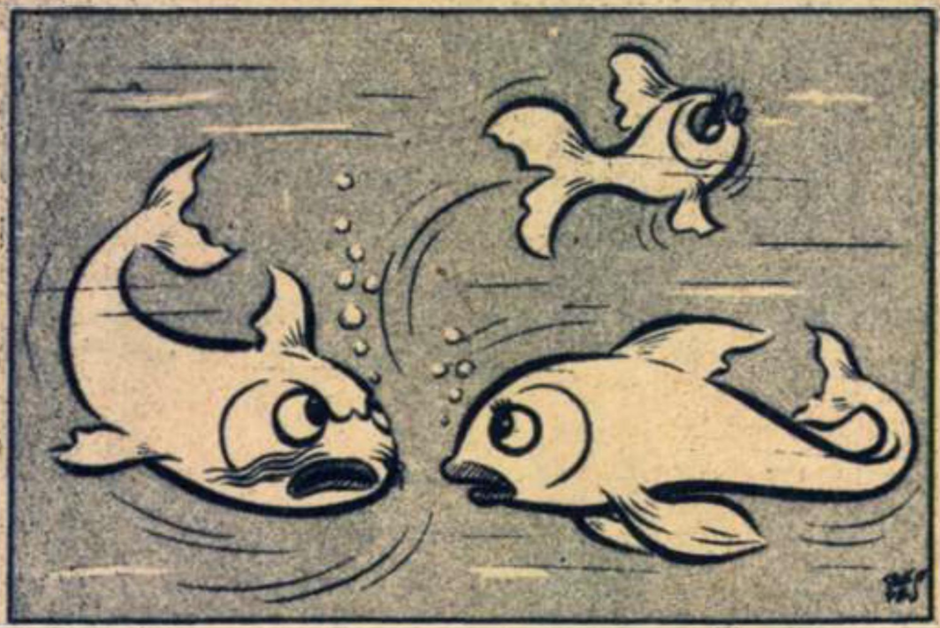
— Fiaim, NE csak énekeljetek...

Ez az a szerencsétlen flótás,

aki az augusztusi hóvégi vásárlási hajrában felülvén a reakciónak egy kondért vásárolt, csakhogy a pénzétől megszabaduljon. Másnap a kondért télikabátra akarta kicserélni, de mert ez nem sikerült szegénynek, a kondért a közelgő télre való tekintettel máris átszabatta.

Az olimpia után a Dunában

Halpapa: Hogy mozog ez a gyerek újabban?
Halmama: Amióta Szőke Katót úszni látta, tőlem nem akar tanulni.

Csupa bánat az élete

— Mindennap kitalálnak valamit, csak hogy az embert bosszantsák...

Most jelent meg!

(A háziasszonyok örömére kész réteslapokat hoztak forgalomba.)

— Itt a réteslap!

Le a bürokráciával!

HA ÉN FELSZOLGÁLÓ LEHETNÉK

A Dombóvári Szálloda és Vendéglátó Vállalat 1952. május havi bérfizetési jegyzéke ez volt:

	Név	Beosztás	Fizetés
1.	Stienbock Miklós	felszolgáló	1.609.—
2.	Főbusz József	„	1.609.—
3.	Juczi Mihály	borász	1.331.
4.	Koptyik István	„	1.281.—
5.	Balogh Andrásné	„	1.281.—
6.	Varga József	„	1.165.—
7.	Borsi Julia	„	1.149.—
8.	Juhász Sándorné	„	1.036.—
9.	Gyánó Istvánné	„	1.036.—
10.	Végh József	igazgató	968.—
11.	László Ernő	főkönyvelő	944.—

Ebből a jegyzékből kitűnik, hogy a fizetések sorrendjében az igazgató 10-ik, a főkönyvelő pedig a 11-ik helyen áll.

A felszolgálók és borászok fizetését kollektív szerződés szabályozza.

A vállalat igazgatójának fizetését azonban más rendelet írja elő. A H vállalatnál az igazgató fizetése csak 800 forint.

Vállalatunkat két évvel ezelőtt az OMB érthetetlenül a H vállalatok közé sorolta. Több alkalommal közöltük az említett szervvel, hogy a besorolás a rendelettel ellentétes, de nem intézték el az ügyet. Ezért kap vállalatunk igazgatója ma is 800 forint alapfizetést és 21 százalékot. Tehát kevesebbet, mint bármelyik felszolgáló, vagy borász.

A főkönyvelő kérdése szintén érdekes. A kollektív szerződés FGH vállalatnál főkönyvelőt nem ismer. Ezért az az álláspont alakult ki, hogy ilyen vállalatoknál főkönyvelő nem lehet.

A gyakorlat azonban azt mutatja, hogy a főkönyvelő munkássága elengedhetetlenül szükséges. Ez az álláspontja a minisztériumnak. A fizetés összegét a kétféle elbírálás miatt nem állapították meg és jobb megoldás híján úgy szabták meg, hogy az függvénye az igazgató fizetésének. Jelen esetben 780 forint és 21 százalék.

Valószínűnek tartjuk, hogy a Ludas Matyi olyan választ kap, hogy a kérdés rendezés alatt van. Két esztendeje mondják ugyanezt.

László Ernő
főkönyvelő a Dombóvári Szálloda és Vendéglátó Vállalatnál.

Klosmeri botrány Tapolcán

Tapolca községben a tervberuházások keretében 1949. évre nyilvános WC építését tervezték. A beruházást jóváhagyták. 1950. év május hóban megindultak az építkezési munkálatok. A veszprémmegyei beruházási vállalat kiadta a munkát Bora Lajos badacsonytomaji kőműves mesternek. A falakat felhúzták, 1950. decemberében az épület tető alatt állt.

A WC-hez a belső berendezési tárgyakat csak 1951. évben szállították és így csak 1951. decemberében adták át a forgalomnak.

A községi tanács ekkor kezelőt állított be és illetményeit pótköltségvetés útján egy hónapra biztosította. Ezt a megyei tanács pénzügyi osztálya jóvá is hagyta.

A nehezebbik rész most következett: minthogy a nyilvános WC nem egy hónapra készült és annak állandó felügyeletére és tisztántartására továbbra is szükség volt, a községi tanács februárban, áprilisban és júniusban is, tehát három esetben pótköltségvetést készített, hogy a takarítónő megkaphassa fizetését. A WC takarító december óta rendes szolgálatot teljesített de augusztus hó 1-én elvesztette türelmét és felmondta állását, mert illetményt nem kapott.

Az Országos Létszámmegállapító Bizottság ugyanis nem tudott arról, hogy Tapolcán nyilvános WC épült és az állást nem engedélyezte. Ezért a megyei tanács a pótkölségvetéseket elutasította. Tehát Tapolcán van nyilvános WC, de nem használhatja senki, mert a felügyelő, illetőleg takarító illetményt nem kap. Ezekután az alkalmazott a községet beperelte, a községi tanács pedig a nyilvános WC-t lezárta.

Tapolca járási székhely, idegenforgalma is nagy. A tavasbarlangot rengetegen látogatják. De ettől függetlenül Tapolcának 12.000 lakosa van, és így gyakran átkozzák azokat, akik a WC-t lezáratták.

Vajjon múzeumnak készült Tapolcán a nyilvános építmény?

Csonka József vb. titkár
Tapolca.

Egerek és emberek

A veszprémi Bakony-szálló I. emelet 6. számú szobájába költöztünk. Érkezés után ebédelni mentünk, majd újra felmentünk a szobába. Amikor kinyitottam irattáskámat, egér ugrott ki belőle. Feleségem a fiókba nyúlt, egér szaladt a kezére.

Azt hittük, hogy mindössze ez a két egér volt a szobában. Este azonban, amikor felgyujtottuk a villanyt, nagyon megijesztettünk egy harmadik egeret. Abban reménykedtünk, hogy mindössze ez a három egér volt a szobában. Amikor azonban eloltottuk a villanyt, olyan cincogás támadt, mintha zenekari estet rendeztek volna a szoba hivatlan lakói. Ismét felgyujottuk a villanyt, kinyitottuk a szekrényt, amelyben több egércsaládot fedeztünk fel. A kis rágcsálók éhesek lehettek, mert megették lakkozott bőröndünk négy sarkát. A bőröndöt a szekrény tetejére tettük, amit nagyon szépen megköszöntek a szekrény tetején tanyázó egerek, mert most azok vették munkába.

Egy mellettünk lakó vendég közölte, hogy az aktatáskájában lévő fontos iratokból konfettit gyártottak az ő szobájában lévő egerek.

A szálloda vezetője kijelentette, hogy macska nincs, egérfogót nem kapni. Megígérték, hogy másnap egérirtást rendeznek. Többen tanácsot adtak nekünk, hogy a vaskályhára rakjuk holminkat, mert arra nem tud felmászni az egér. Többen a nyitott ablak közepére akasztották ruháikat és vagyontárgyaikat. A nyitott ablakra akasztott alsó- és fehérneműk változatossá teszik a Bakony-szálló homlokzatát, az utcáról mindenki megláthatja, hogy ki milyen színű alsónadrágot és kombinét visel, de legalább nem érik el az egerek.

Legnagyobb baj, hogy az egerek nagyon bátrak és éjtszaka a talpunkon és a fejünkön korzóznak.

Azt tanácsolom mindazoknak, akik a Bakony-szállóba mennek lakni, vigyenek magukkal két jól megtermett macskát, vagy tucatnyi egérfogót.

A Bakony-szálló egyik lakója.

„A legrövidebb úton, a legkevesebb költséggel"

1949-ben Sióagárdon lakó nagynénémmel közösen örököltünk 2 szoba bútort 3000 forint értékben. Ebből 525 forintot kaptam, mint reám eső részt. „A pénz mindig jókor jön" jelszóval megelégedtem az 525 forinttal. Örömöm azonban korai volt.

1950. tavaszán a kettőnk öröksége után járó adóilletékkel, mely 396 forint, engem terheltek meg, amit természetesen nem fizettem ki, tekintve, hogy nem egyedül örököltem s így a jogosan járó adóilletéket is nagynénémmel együtt, közösen kell viselnünk.

Úgy látszott, hogy ebbe az illetékhivatal belenyugodott. Másfél év után azonban minden előzetes értesítés nélkül az illetékhivatal fizetésemből letiltatott 357 forintot, így az 525 forintos örökségből csak 168 forintom maradt. Az illetékhivatalban a kifizetés után azt a tanácsot adták, hogy indítsak polgári pert a nagynéném ellen, mert helyette is kifizettem az illetményt. Megnyugtattak, hogy ha majd a sióagárdi tanács behajtja nagynénémen a reá eső adóilletéket, én a pénzemnek egy részét visszakapom.

Azóta egy év mult el. Mondanom sem kell, hogy sem a nagynénémtől (aki ellen természetesen nem indíthattam pert), sem az illetékhivataltól a pénzt nem kaptam meg. Ebbe is belenyugodtam. De az ügy még mindig nem záródott le. 1952. júliusában hivatalos felszólítást kaptam, hogy újabb 361 forintot fizessek be az illetékhivatalba a 3000 forintos „örökségem" után.

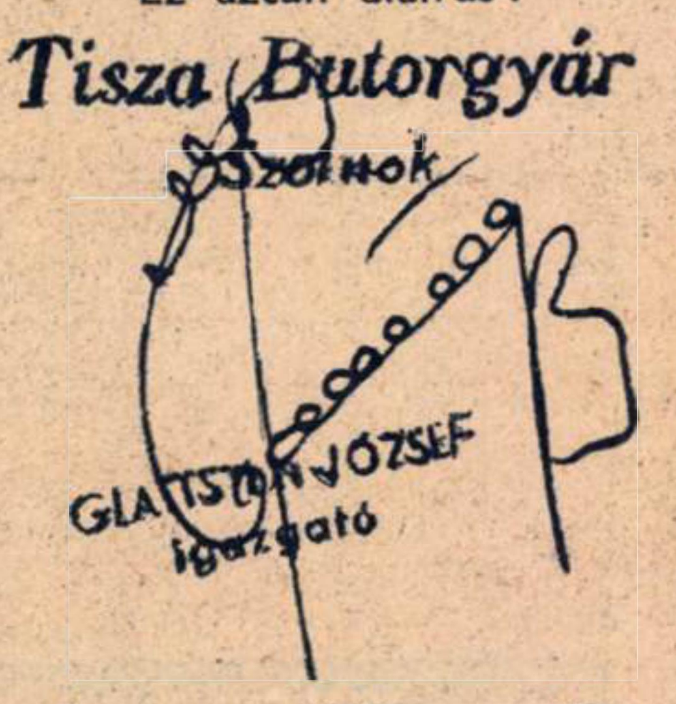
Természetesen elmentem az illetékhivatalba és kezemben a nyugtát lobogtattam. De elkéstem, mert ugyanebben az időben újra megérkezett az üzembe a fizetésemből való letiltás..

Másnap ismét elmentem az illetékhivatal panaszirodájába, ahol 30 napi haladékot kaptam és mellé a következő útravalót: „Az elvtársnőnek, mint magyar állampolgárnak kötelessége tudni, hogy az államnak érdeke az, hogy legrövidebb úton, legkevesebb költséggel hajtsa be az illetéket."

A sióagárdi tanács miért nem hajtja be a nagynénémen az illetéket? Jó lenne, ha az illetékhivatal a bürokrácia útvesztőjéből „a legrövidebb úton és a legkevesebb költséggel" kikászálódna.

Kónya Julia
az Állami Nyomda dolgozója
Lakik: Bp. II., Lipthay-utca 3.

Ez aztán aláírás!

Csatoltan megküldjük egy vállalatunk levelét és feltesszük a kérdést, mikor vezet vállalatot, aki így írja alá a nevét.

Könnyűipari Minisztérium.

•

A Könnyűipari Minisztériumnak igaza van. Glattstein József igazgatónak valóban sok időt kell pazarolnia arra, hogy szemkápráztatóan szép, kilenc nullával ékesített aláírását lerajzolhassa. Remélhetőleg kevés levelet kell aláírni a Tisza Bútorgyárban.

Gábor Andor:

Spanyol vidámság

Sok-sok évtizeden át nem olvastam egyetlen vidám spanyol sort sem. Lope de Vega darabjai és Cervantes Don Quijoteja voltak az utolsó vidám spanyol olvasmányaim, viszont tudom, hogy a spanyol nép évszázadokon át roppant sokat szenvedett, az utóbbi két évtizedben a fasizmus következtében.

De most egy spanyol tréfát olvastam, amin elnevettem magamat.

Jó vicc. És így hangzik:

Egy szép napon Franco, a fasiszta diktátor, feleségével és leányával autón kiutazott Madridból. Az országút mellett egy bánatos arcú parasztasszony állt.

— Ezt az asszonyt az egész családjával együtt boldoggá teszem — mondta a tábornok.

— Mivel? — kérdezte a leánya.

— Azzal, hogy tíz pezetát kidobok a kocsiból.

— Jó lesz — mondta a diktátor felesége.

De mielőtt Franco kivette volna a pénzt a zsebéből, az asszony még hozzátette:

— Dobj húsz pezetát ki és akkor két családnak lesz ennivalója.

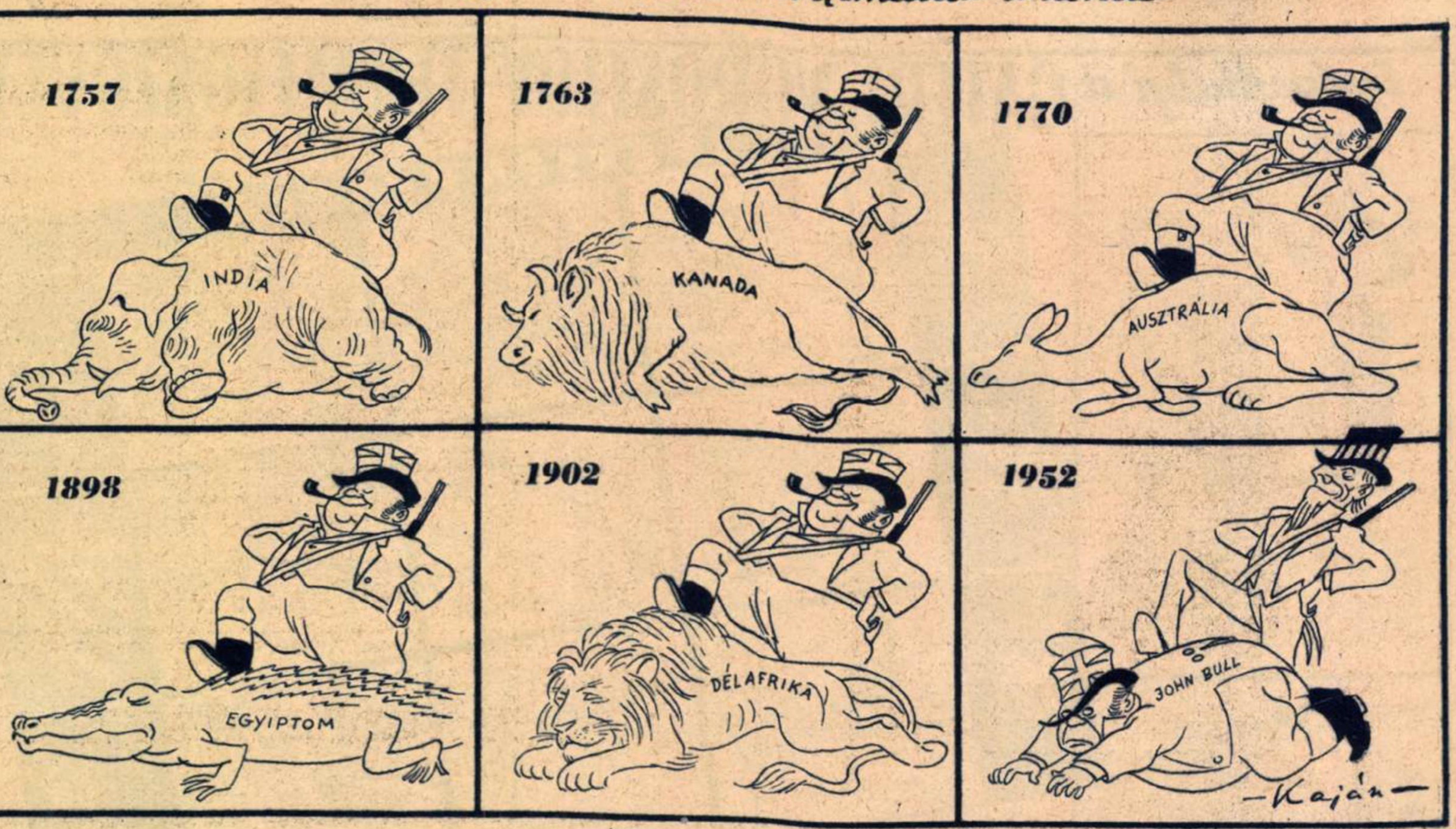
S a diktátor leánya így vélte:

— Ha száz pezetát kidobunk, száz családot gondtalanná teszünk.

Mire a soffőr hátraszólt s így beszélt bele a társalgásba:

— Ha a főnök urat kidobjuk, egész Spanyolországot boldoggá tehetjük.

A brit gyarmatbirodalom szemléltető története

Sürgős telefon Samu bácsinak

Tito: Méltóztassék hozzánk küldeni minden árut, ami a nyakán maradt, tisztelt főnök úr. Már nyilatkoztam a sajtómnak, hogy az iparosítás egészen felesleges.

Borisz Tyimofejev:

AMERIKAI CSENDÉLET

Egy brooklynstreeti könyvkereskedésbe
Ideges arcú járókelő lép be:
— Kezeket fel! Csituljon el a dal!
Ki moccanni mer, azonnal meghal!

A jelenlevők csak állnak megdermedve,
Moccani persze egyiknek sincs kedve.
Falfehér a főnök, s így zokog sápadtan:
Ugye nem öl meg, ha minden pénzt átadtam?

Igy szól a jövevény: nem értem a könnyet.
Bejöttem, hogy vegyek néhány újabb könyvet.
Azért állnak itt most sem élve, sem holtan,
Mert néhány könyvcímet imént felsoroltam?

Kedves Ludas Matyi!

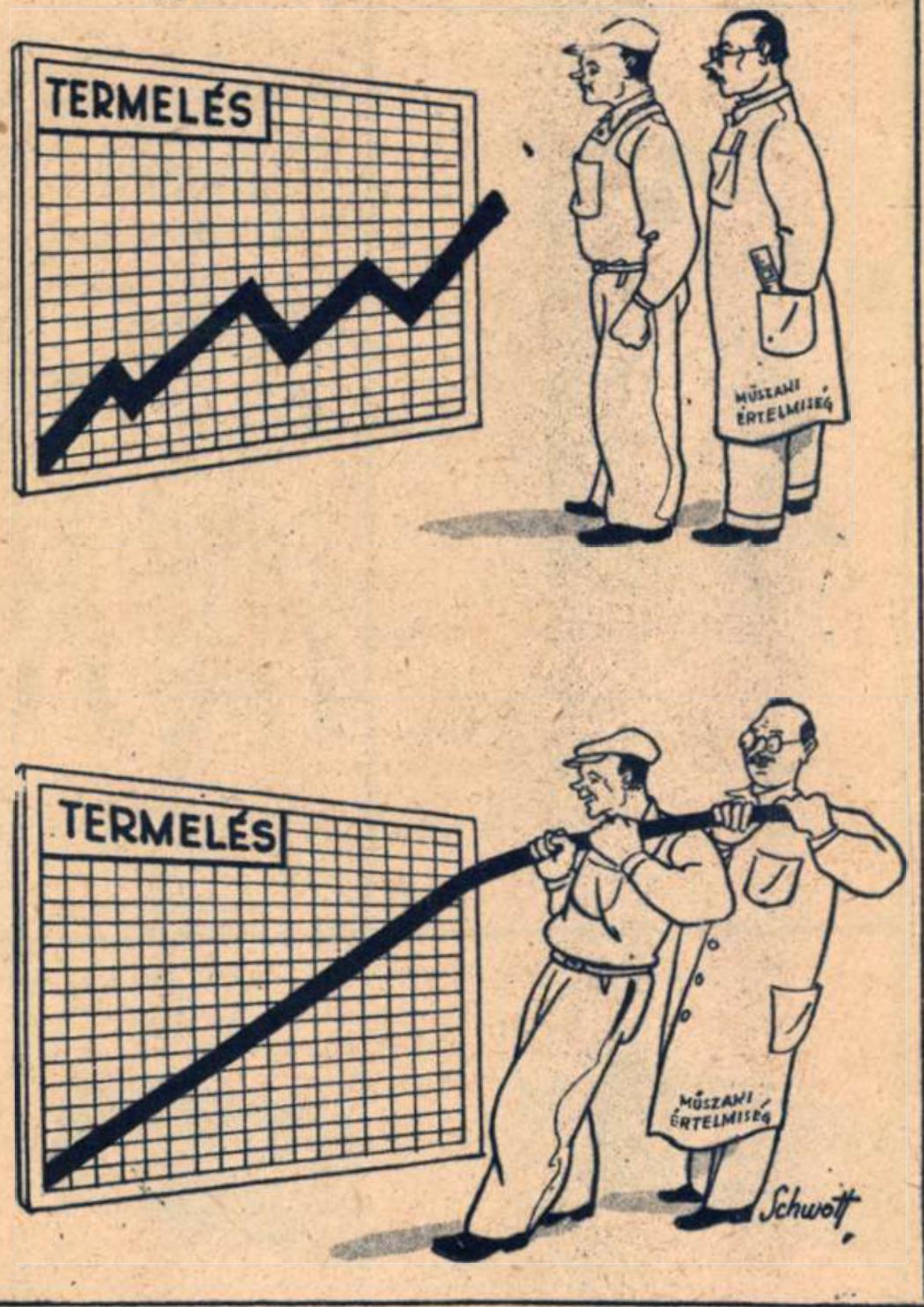
Egy Múzeum-körúti állatkereskedés kirakatában a következő szövegő hirdetés látható:

„Leánypapagáj garanciával 15 forint."

A közlemény nem nyujt felvilágosítást arra vonatkozóan, hogy mit garantál az üzlet. Talán csak nem azt, hogy a papagáj valóban leány?

Egy olvasó.

Tegyük egyenletessé a termelést

Elbocsátás és visszavétel

1.

Hans holtfáradtan jött haza.

— Mi van? — kérdezte aggódva a felesége.

— Mi van? — felelte Hans. — Amerikai megszállás van. Munka viszont nincs.

— Nem vettek vissza senkit a gyárba?

— Visszavenni? — legyintett keserűen Hans. — Még kétszáz embert elbocsátottak.

2.

Hans keservesen bevonszolta magát szobátlan konyhás lakásába. A felesége reménykedve nézett rá.

— Na? — kérdezte izgatottan. — Azt mondták, hogy ezen a héten visszavesznek egy pár embert.

— Á! Talán majd a jövő héten. De akkor is elsősorban abból a háromszázból, akiket ma bocsátottak el.

3.

Hans betántorgott a konyhába.

— Na? — nézett rá az izgalomtól remegve a felesége. — Mi a helyzet?

— Ötszáz embert elbocsátottak, egyet visszavettek.

— Na látod! Van remény! És ki volt az a szerencsés?

— Krupp.

AMNESZTIA

Valóságos amnesztia-hullám öntötte el Nyugat-Németországot. Amnesztiát kapnak a halálraitélt háborús bűnösök, az életfogytiglanra elitélt háborús bűnösök, de még a csupán forma kedvéért néhány hónapra elitélt háborús bűnösök is. Megszólalt az amerikaiak szíve; kegyelemosztó kezük megállás nélkül osztja a kegyelmet Hitler kegyetlen kegyelmeseinek. Ez a nagy kegyelemosztás már-már félkegyelműségnek látszik; de csak azok szemében, akik nem ismerik az amerikaiak céljait. Mert akik ismerik az amerikaiak céljait, azok tudják, hogy nem félkegyelműségből osztogatják a kegyelmet, hanem azért, hogy a kegyelmes megkegyelmezettek kegyetlenségét háborús céljaik szolgálatába állítsák. Ezért kap kegyelmet s náci tábornok, az Obersturmführer és a Gauleiter.

Mert Nyugat-Németországban most mindenki számára van kegyelem, csak a nyugatnémet nép számára nincs kegyelem.

Ludas Matyi

Főszerkesztő: GÁBOR ANDOR
Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA
Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ

A kiadásért felel:
a Lapkiadó Vállalat igazgatója
Szerkesztőség: VII., Lenin-krt. 9-11.
Telefon: 222-271, 221-293.
Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt 9—11
Telefon: 221-285

Hirdetési osztály:
VII., Lenin-körút 9—11.
Telefon: 221—285.

Terjeszti: Posta Központi Hírlap Iroda O. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183-022, 180-850.

Budapesti Szikra Nyomda,
V., Honvéd-utca 10
Felelős vezető: Radnóti Károly

ÖLJEN A TÁJBÖSZÉD

Az Irodalmi Ujság egyike legigényesebb, legszínvonalasabb lapjainknak. Ezért nem is illeti külön elismerés, hiszen a Magyar Írók Szövetsége szerkeszti, a magyar szellemi élet élgárdája írja. A magyar nyelv ismeretének és használatának területén minden sora hitelességre tart igényt.

De vajjon megkapjuk-e mindig ezt a hitelességet?

Csalódással jelentjük: nem.

A lap augusztusvégi számának 10-ik oldalán terjedelmes cikk ostorozza az utcai cégtáblákat, mert az i betűn rosszul alkalmazzák a pontot és a vesszőt. Nagyon helyes, hogy az írók lapja vesszőt ad annak, aki nem jól alkalmazza a pontot, de az „i" betűk helytelen alkalmazása miatt keletkezett aggodalom még kirívóbbá emeli a lap 8-ik oldalán megjelent „Kecskeméti jegyzetek" című cikket. Lakos György, a cikk írója megszólaltatja a tszcs-kongresszus egyik nőküldöttjét, aki (Lantos szerint) így nyilatkozott:

„A Kerekösnek is elmondtam szószerint. Figyelj ide, Kerekös elvtárs. Azt mondotta a mi vezérünk, hogy ne gyüszméköljenek a köcskemétiek odafel a minisztérjomokba, mert lösz hitel és megvöheti a háztáji tehenöt mindönki, aki szövetkezeti tag."

Ez a mondat *helyes* kecskeméti tájszólásban így hangzik:

„A Kerekesnek is eemondtam szószörint. Figyejj ide Kerekes elvtárs. Asszonta a mi vezérünk, hogy ne gyüszméköjjönek a kecskemétiek odafől a minisztérjomokba, mee lössz hitel és mögvöheti a háztáji tehenet mindönki, aki szövetközeti tag."

Ha fonetikusan adunk vissza egy tájbeszédet, akkor az hadd lögyék valóban fonetikus és főleg hibátlan.

Lakos György szövege a legtipikusabb esete annak a hibának, amelybe minden pesti, jobban mondva minden nem-alföldi ember beleesik, amikor ő-zni akar, de nem tud.

Befejezésül még csak annyit, hogy Kecskeméten nem ismerik a Köcskemét nevű magyar várost, mintahogy köcskét sem fejnek ezen a szépséges tájon, ahol egyébként egy föcske sem csinál nyarat. Vögye tudomásuu a ziró elvtárs, hogy Kecskemétön is óvassák és szeretik a zirodaami ujságot osztán kinevetik a pesti embert, ha felemásuu, azaz hejtelenüü alkalmazza az alföldi beszédöt. Akinek nem könyere, ne ögye...

A „fölső" cikköt kejjösnek tanálom, mint Szögedébe valósi szinész.

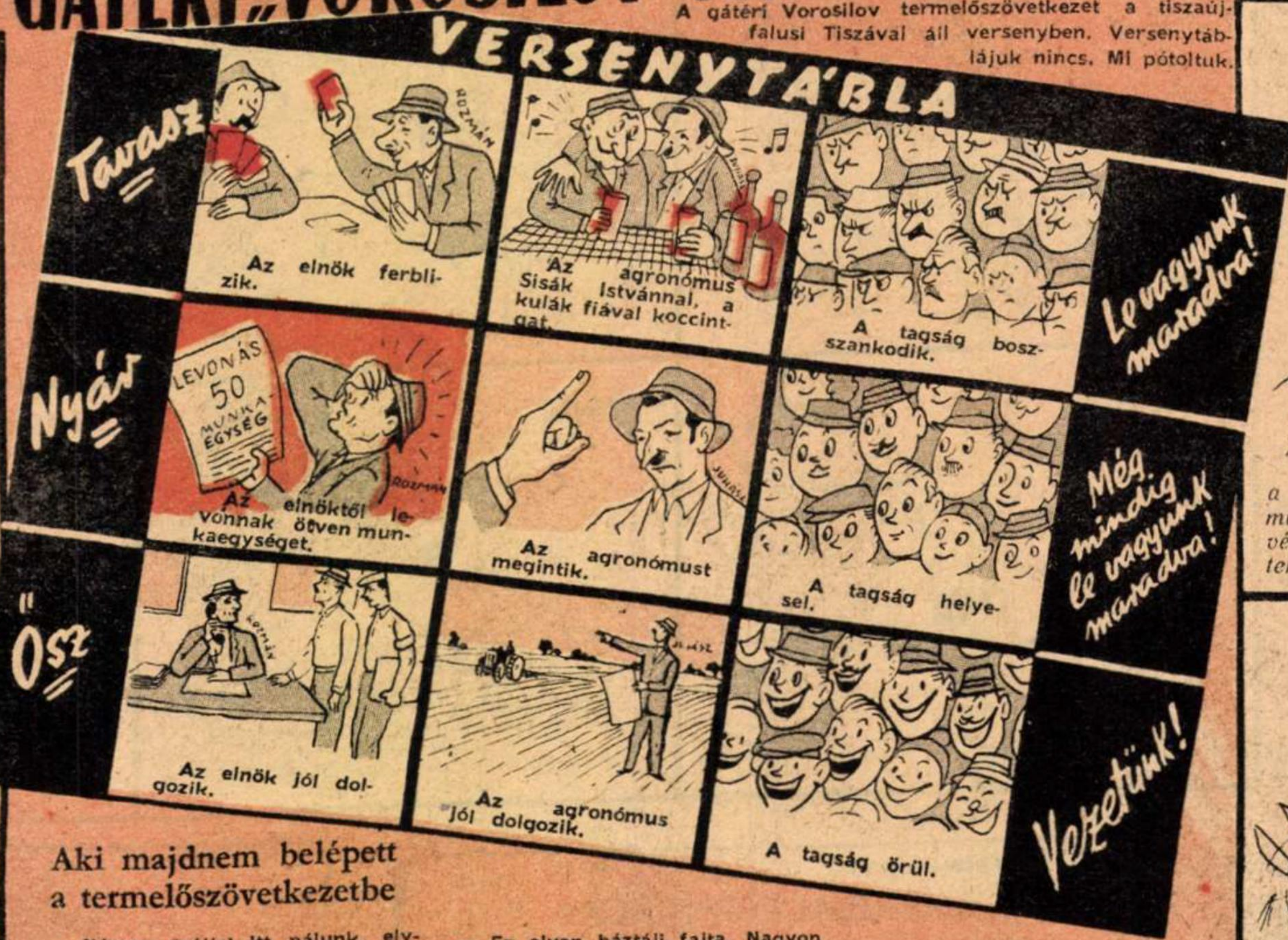
Bilicsi Gyula

Ludas Matyi a GÁTÉRI „VOROSILOV"-TERMELŐSZÖVETKEZETBEN

A gátéri Vorošilov termelőszövetkezet a tiszaújfalusi Tiszával áll versenyben. Versenytáblájuk nincs. Mi pótoltuk.

Pallavicini őrgróf: Én magának annakidején egy malacot, meg három koronát adtam munkájáért egy esztendőre. Most utólag sajnálom könnyelműségemet, mert ma már egész őrgrófságom se ér annyit . . .

Nem vár

a termelőszövetkezet az őszi munkákkal, hanem határidő előtt végez el mindent, mert ez a bő termés egyik titka.

— Hát ti mit néztek itt?
— A faliujságot.
— De hiszen nincs is itt.
— De itt van a kemencén a helye és az is jobb a semminél.

Aki majdnem belépett a termelőszövetkezetbe

— Nézzen széjjel itt nálunk, elvtárs! Egy héttel ezelőtt még ezerkétszáz holdunk volt és százhuszonöt tagunk. Most ezerkétszázötvenegy holdunk van és száznegyvennyolc tagunk. Egy hét alatt tizenhárom család lépett be huszonhárom taggal. Legkésőbb november 7-re termelőszövetkezeti község lesz Gátér . . .

A látogató kivette a pipát a szájából. Szemmelláthatóan nagyon tetszett neki minden.

— Aztán milyen a jövedelem? — kérdezte megfontoltan.

— Látja az elvtárs azt a két kislányt ottan?

— Látom. Csinosak.

— Nem arról van szó, hogy csinosak. Az Rozmán Veronka, meg Kurucz Rozika. Kétszázötven munkaegységük van már eddig fejenkint . . . Hegedüs Gergő meg idősebb Hajdu Imre ahogy meglátták az eredményeinket a Tanácsháza előtti hirdetőtáblán, mindjárt jöttek belépni.

— Milyenfajta tehén ez itten?

— Ez olyan háztáji fajta. Nagyon elterjedt fajta itt Gátéren. Csak a mi termelőszövetkezetünkben hetven van belőle.

— Szóval mindenkinek van háztáji tehene?

— Van annak, aki meg nem issza! Mi meg csak a tejet isszuk meg, a tehenet nem.

— De szép a kukoricájuk! Errefelé nem volt szárazság?

— Volt, de ezt a darabot négyzetesen vetettük, ez oda se nézett a szárazságnak.

— Oda se nézett neki? Pedig szép nagy szemei vannak . . .

— Ez még semmi! A búzánkat látta volna!

— Majd megnézem a jövőévi termést!

— Az már nem olyan lesz! Az még szebb lesz . . . A rozsot meg az árpát is határidő előtt vetjük el!

— Alig hallom a szavát! Mi ez a nagy pöfögés?

— A Zetor szórja már a műtrágyát . . .

— A juhnyájukat is megnézném azért. Feltéve, ha van.

— Hogy van-e? Tavaly tizennyolc birkánk volt, az idén már hatszázhetvenhárom van! De birkák ám! Abbizony!

— Biz ezek csakugyan birkák! Hát az ott micsoda?

— Az új tehénistállónk! Szűk volt már a régi! Aztán idehallgasson, ha akar csudát hallani. Negyven tehénnek épült ez, ötvenötezer forint volt a költségvetés!

— Mi ebben a csuda?

— Az, hogy huszonháromezer forintért csináltuk meg! Saját munkaerővel, régi téglából, ami itt volt helyben.

— Jól dolgoznak maguk!

— Hát nincs panasz benne . . .

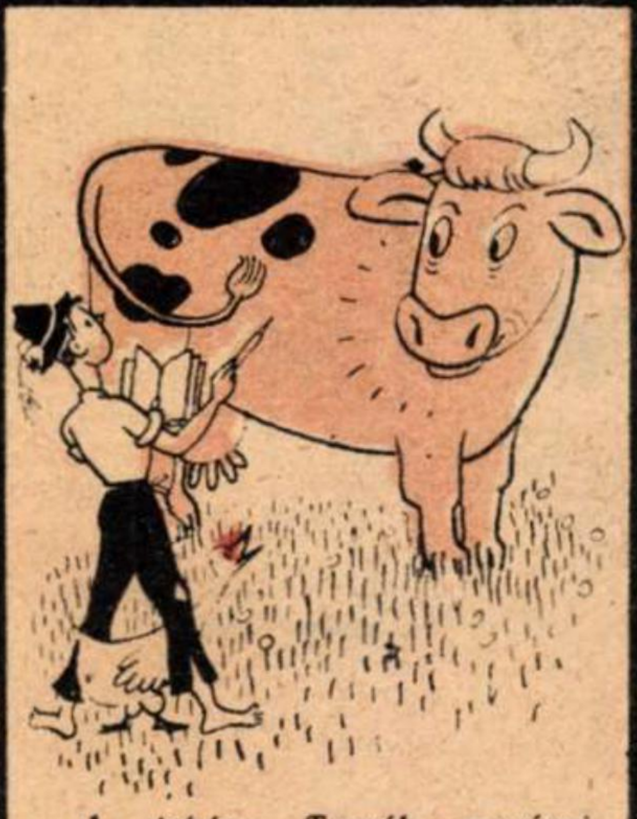
A látogató rágyújt a pipára:

— Úgy meggyőződtem a társasgazdálkodás előnyeiről, hogy én is belépnék, ha nem volnék újságíró és nem kéne hazamennem Pestre megírni ezt a cikket . . .

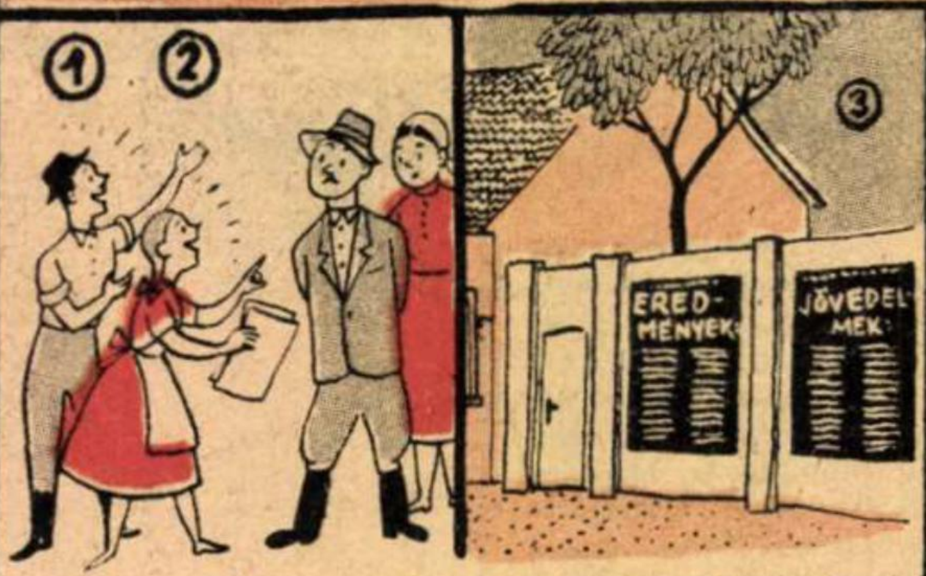
Gergely Miklós

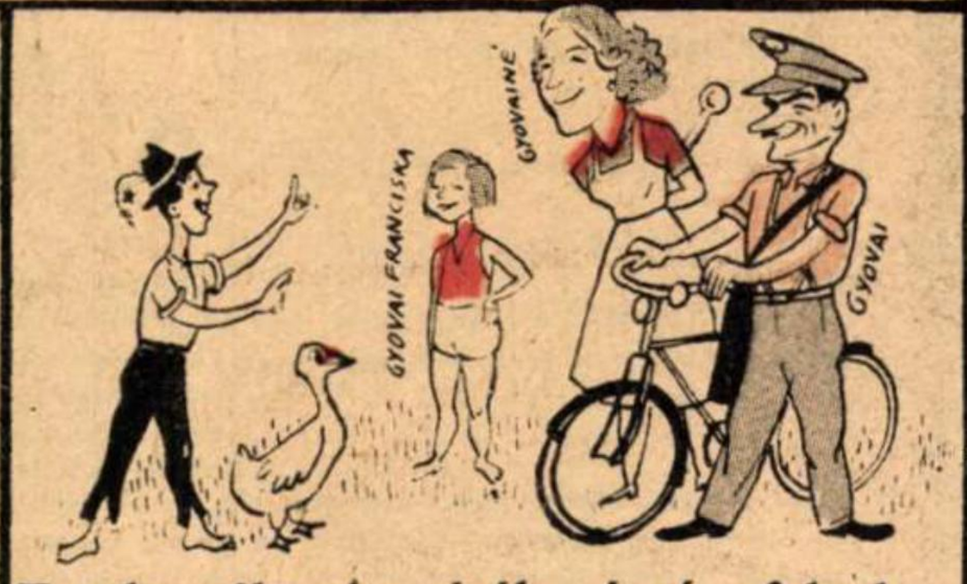
Noha Sági István termelőszövetkezeti borbély, a fésülést mégsem fésűsboronával végzi.

A tehén: Tessék megírni, hogy a tejhozamom emelkedik. Amennyiben a növénytermesztési kérdések is érdeklik, tessék kollégámhoz, a traktorhoz fordulni.

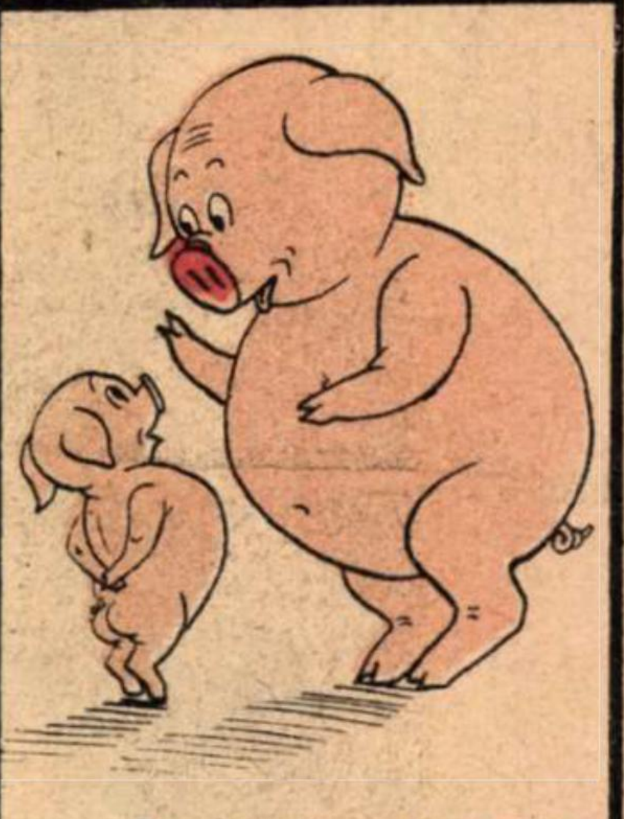

A legjobb népnevelők, akik a legtöbb új tagot hozták a termelőszövetkezetbe: 1. Papp Jancsi tizenhat éves DISZ-tag. 2. Kovács Veronka. 3. A tábla, amelyen fel vannak tüntetve a termelőszövetkezet eredményei.

Ez a beszélgetés szóról-szóra így folyt le

Ludas Matyi: Maga kétlaki, Gyovai bácsi?
Gyovai András postás: Szó sincs róla! Akkor lennék kétlaki, ha két helyen dolgoznék, de a termelőszövetkezetben nem dolgozom, csak tag vagyok . . .

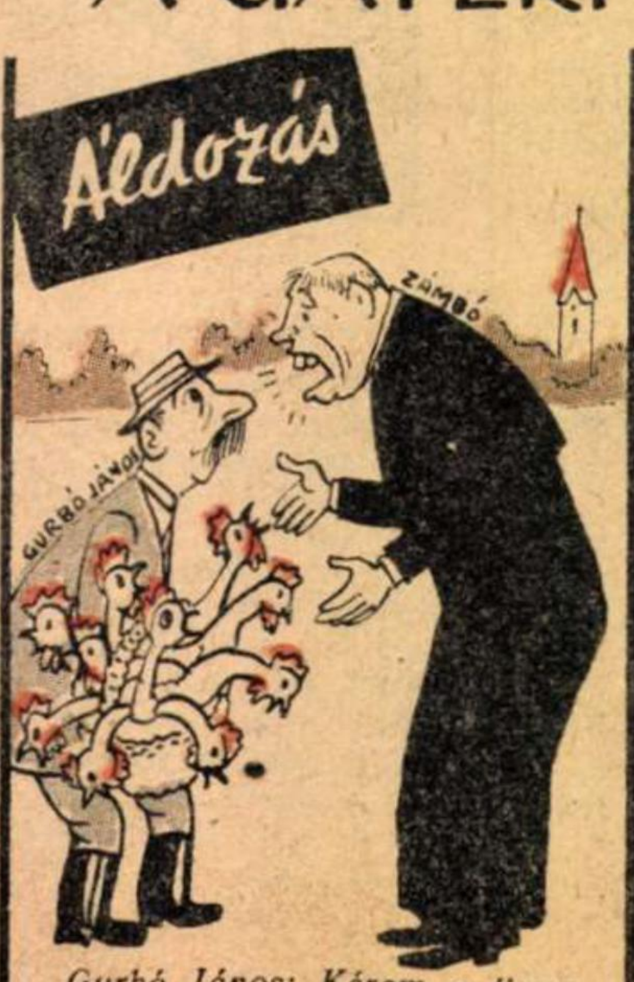

— Tavaly egymagam voltam sertés a termelőszövetkezetben, az idén már hatszázhetvenhárman vagyunk!
— Büszke vagyok rád, anyám!
— No, azért a termelőszövetkezet is segített vásárlással . . .

A GÁTÉRI PLÉBÁNOS TÖRTÉNETE

— Kezdik a munkát a termelőszövetkezetben, kongass fiam gyorsan misére!

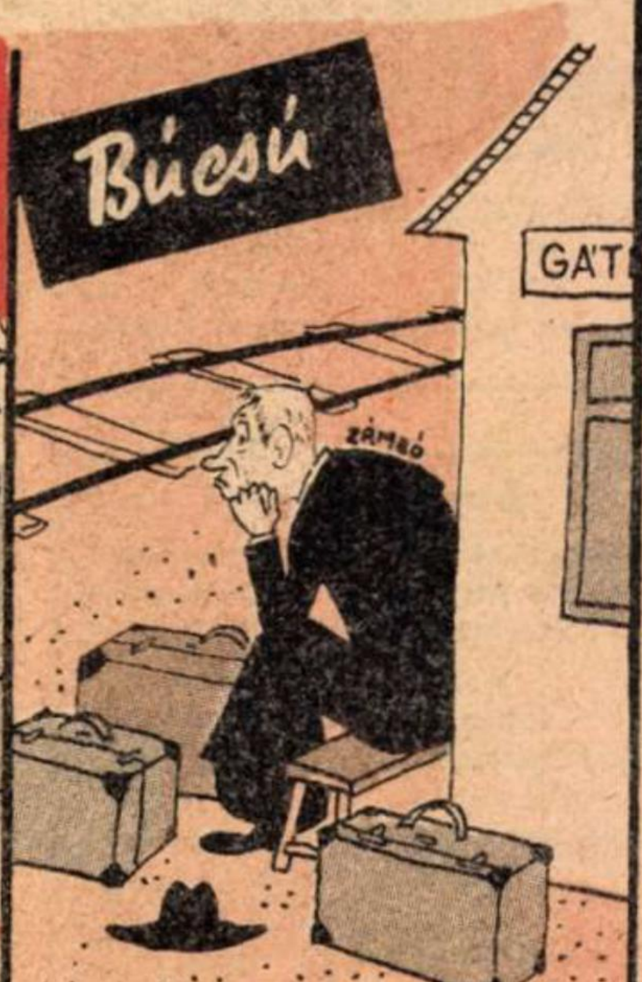
Gurbó János: Kérem a tizenkét pár csirke árát, főtisztelendő úr!
Zámbó Dezső: Fizessek érte? Hogy képzeled, fiam? Ha a mennyországba akarsz jutni, valamit áldozni is kell . . .

— A teremtésit, hiszen ez egy horthyista alezredes volt!

Mindezekután a termelőszövetkezet tagjainak kezdeményezésére ezerháromszázan levelet írtak, hogy helyezzék el a plébánost. A levelet a pásztorok is aláírták.

aminek mindenki örül.